

RAPORT
privind organizarea și desfășurarea Zilelor Diasporei
și Congresului Diasporei, ediția a IX-a
august, 2021

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 735/2016 *cu privire la organizarea Zilelor Diasporei*, anual la sfârșitul lunii august, la nivel central și local, se organizează Zilele Diasporei. În cadrul Zilelor Diasporei, o dată la doi ani, se convoacă Congresul ordinar al diasporei.

Reieșind din realitățile provocate de pandemia COVID-19 și recomandările membrilor diasporei, *Congresul ordinar al diasporei, ediția a IX-a din anul 2020* a fost contramandat, cu posibilitatea desfășurării acestuia în luna august 2021.

Prin acceptul dlui Aureliu Ciocoi, Prim-ministru interimar al RM, Nota informativă nr.32-63-686 din 28.05.2021 s-au stabilit următoarele:

- *Organizarea Congresului ordinar al diasporei, ediția a IX-a în perioada 20-22 august, în format online.*
- *Lansarea apelului privind constituirea Grupului de lucru al reprezentanților diasporei pentru organizarea Congresului.*
- *Demararea procedurilor de achiziții a serviciilor pentru desfășurarea Congresului.*

Astfel, a fost inițiat procesul de organizare a Zilelor Diasporei 2021 și Congresului Diasporei, ediția IX. Reieșind din resursele financiare disponibile pentru anul curent a fost inițiată procedura de achiziții pentru desfășurarea *Congresului Diasporei*, conform *liniei bugetare 2403 – Susținerea diasporei Republicii Moldova și Planului de achiziții publice pentru anul 2021 (modificat) al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova (bugetul de stat)*. Procesul de achiziții este asigurat de către Biroul relații cu diaspora împreună cu Direcția achiziții și gestiune și Direcția financiară a Cancelariei de Stat. Suma alocată este de 504 000 MDL pentru achiziționarea bunurilor și serviciilor.

A fost elaborat proiectul Planului de acțiuni privind organizarea și desfășurarea Congresului Diasporei și Zilelor Diasporei, Programului DOR.

Au fost identificate și analizate ofertele pentru achiziționarea următoarelor servicii:

- Servicii de moderare a evenimentului Servicii de organizare a evenimentului online
- Servicii de promovare a evenimentului
- Chirie sală, Palatul Republicii.

- Servicii de organizare cu reprezentanții Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM) a unui curs de formare pentru profesorii Centrelor Educaționale din diasporă, acreditați de către Ministerul Educației Culturii și Cercetării în vederea elaborării unor activități de formare pentru cadrele didactice din diasporă.

A fost elaborat „Chestionarul privind organizarea Congresului Diasporei, ediția a IX-a, în cadrul Zilelor Diasporei 2021”. Chestionarul a fost publicat pe rețelele de socializare și pagina web a BRD:

<https://docs.google.com/forms/d/1HtUlcP0N2Gglx6X-vOSZadAHXzH7quMbavFNU-qFbo8/edit>.

Chestionarul a fost distribuit în peste 60 de grupuri pe Facebook comunități de moldoveni stabiliți peste hotare, redirectionat la adresele electronice a liderilor și președinților de asociații din diasporă. Au fost completate 65 de Chestionare completate și procesate. (În anexa : *Sugestii și propuneri extrase din chestionar*). Respondenți au fost din următoarele țări: Italia, Irlanda, Germania, SUA, Franța, Grecia, Marea Britanie, Portugalia, Lituania, Canada, Turcia, România, Polonia, Cehia, Federația Rusă.

Concomitent, a fost înaintată solicitarea către PNUD, proiectul Migrație și Dezvoltare Locală (MiDL) de a distribui în comunitățile asociațiilor de băștinași chestionarul pentru a informa și implica un număr mai mare de persoane din diasporă.

A fost completată lista grupului de lucru din diasporă în vederea implicării acestuia în procesul de conceptualizare a evenimentului. Astfel, grupul de lucru a fost constituit inițial din 6 persoane: Mariana Plămădeală (Marea Britanie), Dumitru Vicol (Marea Britanie), Dorina Baltag (Olanda), Victoria Dunford (Marea Britanie), Galina Îndoitu (Franța) și Ruslan Vdovicensco (SUA) ulterior au aderat Elena Dragalin (SUA), Maria Bunici (Irlanda). (În anexa: *Lista Grupului de lucru privind organizarea Congresului*)

Programul DOR

- A fost elaborat proiectul agendei Programului Diasporă*Origini*Reveniri (În anexa), care a fost consultat și înaintat pentru aprobare,
- A fost inițiată mediatizarea Programului, precum și contactarea participanților la programul DOR, prin Viber, WhatsApp, e-mail și Facebook. La

ediția din acest an sau înscris copii din Elveția, Georgia, Grecia, Italia, Bulgaria și Republica Moldova.

- Au fost propuse spre montare mai multe filmulețe video care merită a fi exploatate pentru a fi incluse în Agenda DOR la rubrica „Descoperă Moldova”: Duruitoarea veche, hora haiducilor, parcul Țaul, biserica din lemn Vorniceni și Horodiște, Moara de vânt Beșalma, lacul albastru Năslavcea, stația meteorologică din Cornești, Conacul lui Uvaliu (Căzănești), Mănăstirea Japca, Mănăstirea Rudi etc.

A fost aprobat designul Platformei web DMD elaborat cu suportul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare pentru a fi definitivată și prezentată în cadrul Congresului Diasporei.

Pentru a asigura vizibilitatea evenimentului au fost create 3 evenimente Facebook în contextul mobilizării diasporei să participe la:

- Congresul diasporei:
<https://www.facebook.com/events/4168420119939427/?ref=newsfeed>:
- Zilele Diasporei:
<https://www.facebook.com/events/2709054556059262/?ref=newsfeed>:
- Programul DOR, Diasporă*Origini*Reveniri:
<https://www.facebook.com/events/232982461740270/?ref=newsfeed>

În perioada 04.08.20 – 19.08.20, membrii diasporei au avut posibilitatea să se înregistreze pentru participare la Congresul diasporei. S-au înregistrat 152 persoane din 21 țări: Italia, Grecia, Marea Britanie, Germania, Federația Rusă, Irlanda, EAU, Belgia, Portugalia, Spania, Franța, România, Cehia, SUA, Canada, Regatul Țărilor de Jos, Letonia, Israel, Ungaria, Ucraina, Estonia.

În contextul organizării evenimentului au fost contractat S.R.L. „KERNEL CREATIVE STUDIO” – pentru servicii de organizare a evenimentului (elaborare și printare banner/roll-up; sonorizare și lumini; filmare și montare; transmitere live a evenimentului); Î.S. „Palatul Republicii” – servicii chirie sală; Angela Stafii - servicii de moderare a evenimentului; Valeriu Sajin - servicii de organizare a evenimentului.

În perioada de pregătire a ZD 2021 și Congresului Diasporei a fost lansată o amplă campanie de mediatizare atât prin intermediul canalelor mass media cât și pe cele de social media. Astfel, evenimentul a fost promovat cu ajutorul unor video-uri pe platforma Zoom, cu participarea reprezentanților din diaspora care au făcut parte din grupul organizatoric. Aceste înregistrări video au fost postate pe

pagina de facebook a Biroului relații cu diaspora, anticipând evenimentul după cum urmează:

- 23 07 2021 Zoom de promovare a Congresului cu participarea Mariane Plamadeala, fondatoarea școlii de limbă română din marea Britanie

<https://www.facebook.com/BiroulRelatiiCuDiaspora/videos/619752692283279/>

- 26 07 2021 Zoom de promovare a Congresului cu participarea Galieni Indoitu, cofondator al platformei Smarketoo din Franța

<https://www.facebook.com/BiroulRelatiiCuDiaspora/videos/619752692283279/>

- 26 07 2021 Zoom de promovare al Congresului cu participarea lui Dumitru Vicol, economist din Marea Britanie

<https://www.facebook.com/BiroulRelatiiCuDiaspora/videos/344829773774342/>

- 29 07 2021 Zoom de promovare a Congresului cu participarea Victoriei Dunford, președinte Asociației MAD-Aid din Marea Britanie

<https://www.facebook.com/BiroulRelatiiCuDiaspora/videos/266663095266201/>

Pe data de **19 august**, a avut loc prima activitate din cadrul Zilelor Diasporei 2021: lansarea ***Programului de instruire pentru profesorii Centrelor Educaționale ale Diasporei***, activitate care urmează să se desfășoare on-line, prin intermediul platformei Skype, în perioada august-octombrie, 2021.

Beneficiarii cursului sunt: peste 20 de cadre didactice din diaspora, copii de 5-7 și respectiv 12-16 ani, părinți din țări precum Italia, Irlanda, Franța, Federația Rusă, Germania, Marea Britanie, Elveția, Portugalia.

Obiective:

- 1 Organizarea și lansarea unui training de inițiere** în instruirea la distanță pentru cadrele didactice din Centrele Educaționale din diasporă și grupurile de inițiativă din diasporă
- 2 Desfășurarea a șase training-uri și master-class-uri de formare** în instruirea la distanță pentru cadrele didactice din Centrele Educaționale din diasporă și grupurile de inițiativă din diasporă
 - 2.1. Un training pentru profesori „Predarea-învățarea limbii române pentru copii, nivelul Pre A1 (5-7 ani). Specificul predării. Asigurarea metodologică
 - 2.2. Un master-class cu copiii, beneficiari de 5-7 ani, Nivelul Pre A1 (5-7 ani). Analiza post master-class.
 - 2.3. Un training pentru profesori „Predarea-învățarea limbii române pentru copii și părinți, Nivelul Pre A1 (5-7 ani). Specificul predării. Asigurarea metodologică

2.4. Un master-class cu copiii și părinții lor, Nivelul Pre A1 (5-7 ani).”
Analiza post master-class.

2.5. Master-class „Dicția pentru copii și părinții lor”.

2.6. Un master-class pentru copiii de 12-17 ani. Predarea-învățarea la distanță a limbii române.

3. **Elaborarea modului** Predarea-învățarea limbii române pentru profesorii din Diasporă în cadrul platformei <http://instruire.antem.org/>

Consilierea cadrelor didactice din Centrele Educaționale din diasporă și grupurile de inițiativă din diasporă **pentru elaborare de 6 produse** (3 proiecte de imersiune, 3 proiecte de didactice)

Pentru organizarea acestui curs de formare a fost contractată Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM), unicul Centru acreditat de către Ministerul Educației Culturii și Cercetării în formarea cadrelor didactice din diasporă (contract nr. 10 din 01.07.21).

La **20 august**, a avut loc **Deschiderea oficială a Congresului Diasporei, ediția IX** cu participarea **Dnei Maia SANDU**, Președinte al Republicii Moldova, **Dnei Natalia GAVRILIȚA**, Prim-ministru al Republicii Moldova, dlui **Nicu POPESCU**, Viceprim-ministru, Ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, dnei **Vesna ROCH**, Directoare adjunctă, Biroul de Cooperare al Elveției/Ambasada Elveției în Republica Moldova ; dlui **Lars Johan LÖNNBACK**, Șef Misiunea Organizației Internaționale pentru Migrație în Republica Moldova (OIM); dnei **Dima AL-KHATIB**, Reprezentantă Rezidentă Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Republica Moldova (PNUD); dnei **Nadejda ZUBCO**, Șef al Biroului relații cu diaspora.

Cu un mesaj de salut către membrii diasporei s-a adresat dna **Maia SANDU**, Președinte al Republicii Moldova, care a menționat „...*Puteți conta pe noi, noi vom conta pe voi. E important să ținem legătura, e important să avem mecanisme clare de comunicare și de implicare așa încât fiecare dintre noi să se poată implica în măsura în care poate și își dorește. Repet: bogăția principală a Republicii Moldova sunt oamenii. Acum simțim acest deficit de resursă umană și vorbesc nu doar despre instituțiile statului, dar și despre economie, sectorul asociativ, peste tot cu cine vorbim spun că foarte mulți tineri, oameni calificați au plecat din țară. Sarcina noastră principală este să inversăm lucrurile, să cream asemenea condiții încât oamenii să-și vadă viitorul aici, în Republica Moldova...*”.(Mesajul integral în anexă).

În discursul său, premierul **Natalia GAVRILIȚA** a declarat că cetățenii moldoveni stabiliți în străinătate au nevoie de sprijinul statului, de aceea, Guvernul are ca prioritate deschiderea și construirea unui dialog cât mai productiv cu diaspora.

„Am o mare apreciere pentru oameni ca Marcel Spătari sau Nicu Popescu, care au lăsat locurile de muncă peste hotare pentru a accepta să conducă niște ministere complicate, într-o perioadă dificilă a țării. Veți vedea în perioada următoare profesioniști din diasporă, numiți în funcții de conducere și la alte autorități publice centrale. Mă bucur că revin cetățenii și la nivel local - ieri din 12 reprezentanți ai Guvernului în teritoriu, 2 persoane au revenit din Marea Britanie și Germania în raioanele lor de baștină. Aceste persoane au răspuns apelului nostru și au fost selectate inclusiv pe platformele anunțate de noi, cum ar fi diasporaconnect ”, a declarat prim-ministrul.

Natalia Gavrilița a mai precizat că în timpul apropiat vor fi create oportunități de implicare și pentru moldovenii ce nu pot reveni fizic acasă: *„Vom lucra cu Agenția Proprietății Publice asupra creării unui program de participare a conaționalilor noștri de peste hotare, în cadrul consiliilor de administrație a întreprinderilor de stat, astfel aducând noi valori de guvernare corporativă în aceste instituții”.*

Natalia Gavrilița a menționat acțiunile prioritare ale Guvernului privind implementarea politicilor care ar determina diaspora să revină acasă pentru a-și valorifica experiența în sectoarele cheie. În acest scop, acțiunile Guvernului sunt orientate spre susținerea conaționalilor noștri în dezvoltarea afacerilor; digitalizarea serviciilor și extinderea spectrului de acte consulare, precum și simplificarea procedurii de perfectare a acestora; facilitarea obținerii semnăturii electronice care ar permite soluționarea problemelor legate de acte din orice colț al lumii.

„Vom continua implicarea oamenilor din diasporă în transformarea țării”

După deschiderea oficială a Congresului conducerea de vârf a țării a avut un dialog cu membrii diasporei și a răspuns la întrebări parvenite din diasporă.

În cadrul deschiderii oficiale a Congresului cu declarații și mesaje de salut au venit Partenerii de Dezvoltare a Republicii Moldova.

„Migrația înseamnă oameni și comunități, înseamnă o istorie a legăturilor și a sentimentului de a aparține unui grup. Cu cât mai strânse sunt legăturile cu diaspora, cu atât mai mult au de câștigat comunitățile de baștină.

Congresul Diasporei este un bun prilej de a aprofunda dialogul constructiv cu diaspora. Este deopotrivă o șansă de a convinge tinerii să investească în viitorul țării lor. ” Declarațiile au fost făcute de **Vesna ROCH**, directoarea adjunctă a Biroului de cooperare al Elveției.

„PNUD este un partener pe termen lung al Republicii Moldova în domeniul implicării diasporei în dezvoltare, lucrând în strânsă colaborare cu autoritățile naționale și locale pentru a plasa migrația în centrul discuțiilor privind politicile și pentru a crește impactul pozitiv asupra dezvoltării țării, coeziunii sociale și mijloacelor de trai ale comunităților locale.

Datorită parteneriatului cu Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, am creat un model unic de implicare a diasporei – Asociațiile de Băștinași - care au rezultat în realizări remarcabile de dezvoltare la nivel local și o coeziune socială sporită în peste peste 100 de localități.” - **Dima Al-Khatib**, reprezentantă rezidentă PNUD în Moldova.

Lars Johan Lönnback, șeful misiunii [IOM Moldova](#) a menționat că Congresul a oferit oportunitatea IOM pentru a întâmpina intențiile de colaborare mai strânsă, menționând încrederea în sine consolidată a diasporei, contribuția umanitară a acestora în perioada crizei Covid-19.

Deschiderea oficială a fost urmărită de:

- 28 485 persoane pe facebook;
- 59 486 privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Ulterior, în conformitate cu Agenda Congresului, a avut loc sesiunea de lucru a Biroului relații cu diaspora „**Platforme și politici destinate diasporei**” Cu un cuvânt de salut către membrii diasporei s-a adresat dna **Nadejda ZUBCO**. În cadrul sesiunii au fost prezentate Conceptul Programului Național de Reintegrare (2022-2026), prezentată de **Nadejda ZUBCO**, Platforma de comunicare „eMoldovaTa.gov.md”, prezentată de **Violina DONU**, șef adjunct, BRD, raportul privind Cartografierea asociațiilor din diasporă, prezentată de **Natalia VLĂDICESCU**, consultant național și Platforma pentru diaspora medicală DiaMed.md., prezentată de Conf. **Corina ILIADI-TULBURE**, Departamentul Obstetrică și Ginecologie, Secția de cooperare în cercetare al Departamentului de Cercetare; Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

- Moderator: Angela STAFII
- Sesiunea a fost urmărită de 26 000 persoane, (date din data de 25.08.2021)

Agencia de Guvernare Electronica (AGE) a participat la Congresul Diasporei, la sesiunea de lucru intitulata „**Guvernare Electronica**.”

În debutul evenimentului, viceprim-ministrul pentru digitalizare, **Iurie ȚURCANU** a salutat participanții Congresului, menționând că echipa guvernamentală este determinată să acționeze ferm și hotărât pentru a implementa agenda sa de digitalizare. „Guvernul și-a propus să se modernizeze și să asigure o altfel de interacțiune dintre cetățeni și stat, și dintre antreprenori și stat. Vom schimba modelul de prestare a serviciilor astfel, încât acestea să devină accesibile tuturor cetățenilor și celor din țară, și celor de peste hotare”, a declarat Iurie Țurcanu. Participanților la Congres le-au fost prezentate o serie de produse noi și oferite instrucțiuni privind autentificarea în sistem prin MPass, navigarea în meniul paginilor ce prezintă servicii guvernamentale precum: Serviciul guvernamental de semnătură electronică MSign, Registrul împuternicirilor de reprezentare MPower, Serviciul guvernamental de plăți electronice MPay, Portalul Serviciilor Publice (inclusiv versiunea nouă), Portalul cetățeanului și antreprenorului MCabinet și alte platforme de e-guvernare. De asemenea, a fost prezentat proiectul pilot CUPS - Centrul unificat de prestare a serviciilor publice care va fi lansat în următoarele luni în cinci oficii consulare și 17 localități rurale din țară, pentru a ajuta și cetățenii care nu dispun de condiții necesare de accesare a serviciilor electronice, să beneficieze de ele fiind asistați de specialiști pregătiți în acest scop.

A urmat o discuție interactivă, în care participanții la Congres au adresat întrebări și propuneri pentru ca intențiile bune ale Guvernului în digitalizarea proceselor să avanseze mai rapid și mai eficient.

Sesiunea a fost moderată de către Mihai LUPAȘCU, reprezentant al diasporei din Marea Britanie.

Sesiunea a fost urmărită de: 1700 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

La sesiunea cu deputații aleși în Parlamentul Republicii Moldova din diaspora au participat dna **Galina Sajin**, dnii **Ion Șpac**, **Mihail Druță**, **Dumitru Alaiba**. Deputații în cuvântul de salut au apreciat rolul și importanța implicării diasporei în viața politică a RM. Apoi au fost prezentate proiectele și propunerile de modificare a legislației care urmează să le promoveze în Parlament și au răspuns la întrebările membrilor diasporei.

Sesiunea a fost moderată de Anastasia CONDRUC, reprezentant al diasporei din Spania

Sesiunea a fost urmărită de 2200 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Sfârșitul primei zile de lucru a Congresului a fost marcată de prezentarea spotului video „Portugalia țara dorului răsare, elegii Portugheze”, **în memoriam dlui Valeriu TUREA (1951 – 2020)**

Ziua 1 a fost urmărită de 59 456 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Ziua 2, a început cu sesiunea „**Servicii consulare**”, la care reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene au prezentat perspectivele de digitalizare a serviciilor consulare și sporirea accesului la servicii, funcționarea Ambasadelor ș.a. Reprezentanții MAIE au răspuns la întrebările și sau sesizat la propunerile cetățenilor noștri stabiliți în străinătate.

Sesiunea a fost moderată de Alexandru MUSTEAȚĂ

Sesiunea a fost urmărită de 38 000 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Sesiunea „**Forme de colaborare Diasporă-APC/APL** ”la care au fost prezentate modelele internaționale de colaborare la distanță și part-time dintre diasporă și autoritățile sau organizațiile din Republica Moldova din partea OIM-ului, APC, APL și Consiliul Economic. Prezentate de **Ghenadie CREȚU**, coordonator Programe, Organizația Internațională pentru Migrație.

Moderator: Iurie COJOCARU, reprezentant al diasporei din Marea Britanie.

Sesiunea a fost urmărită de 2900 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Sesiunea „**Programe de dezvoltare la nivel local cu implicarea diasporei. Conectarea APL la platformele de finanțare existente**”, moderată de Dorin TOMA , manager de proiect MIDL. În cadrul sesiunii au fost prezentate Programele Asociații de bășinași, Incubatoare de afaceri ș.a. realizate și susținute de proiectul PNUD Migrație și Dezvoltare Locală și finanțat de Guvernul Elveției.

Sesiunea a fost urmărită de 1300 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Următoarele două sesiuni sau axat pe domeniul economic „**Instrumente financiare de atragerea economiilor migrantilor**” (3800 persoane au urmărit sesiunea pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021) și „**Oportunități de afaceri/bussines. Dificultăți și provocări**” (3400 persoane au urmărit sesiunea pe privesc.eu (date

din data de 25.08.2021)), moderate de **Dumitru VICOL**, expert financiar, Marea Britanie. Cu cuvânt de salut s-au adresat **Dumitru BUDIANACHI**, Ministru al Finanțelor și **Sergiu GAIBU**, Ministru al Economiei.

Experții Eugen GHILEȚCHI (USAID), Vladimir MITRU (Primăria mun. Chișinău), Adrian LUPUȘOR, Dumitru Pinte (Expert-Grup), Aliona Stratan, Dumitru BAXAN (Moldova Agroindbank), Tudor DARIE (ONC Fagura Marketplace SRL), Veronica MALCOCI (Grawe Carat Asigurări) au prezentat instrumentele financiare valabile sau în curs de dezvoltare pentru atragerea economiilor migranților: valori mobiliare de stat, obligațiuni municipale, credite ipotecare, crowdlending și asigurările de viață.

În cadrul sesiunii „**Oportunități de afaceri/business. Dificultăți și provocări**”, **Iulia Costin**, director general ODIMM a prezentat instrumentele de suport și oportunitățile de promovare pentru revenirea și reintegrarea persoanelor de peste hotare în circuitul economic autohton. Reprezentanții diasporei au fost informați cum pot lansa o afacere în Moldova și care sunt pașii de urmat pentru a accesa o finanțare nerambursabilă.

"ODIMM implementează o gamă largă de programe de suport în business destinate diferitor categorii de companii, administrează un Fond de garantare a creditelor cu produse financiare accesibile și susține antreprenorii la toate etapele de dezvoltare a afacerii, facilitează conectarea afacerilor mici cu marii furnizori, promovează asocierea și promovarea IMM-urilor la nivel regional și internațional. Avem în gestiune un instrument de suport antreprenorial special pentru migranți - Programul de Atragere a Remitențelor în Economie PARE 1+1, prin intermediul căruia cetățenii noștri pot beneficia de consultanță și instruire pe parcursul a două săptămâni și au posibilitatea de a accesa un grant în valoare de până la 250.000 lei. Ne dorim ca R.Moldova să devină locul atractiv pentru inițierea și dezvoltarea afacerilor de succes". În același timp, Iulia Costin a reamintit asistenței că pentru îmbunătățirea cadrului general de politici în domeniul antreprenorial, ODIMM asigură un dialog continuu între mediul de afaceri și autoritățile publice, făcând apel către reprezentanții diasporei să vină cu sugestii și să anunțe dificultățile și provocările în accesarea de servicii și fonduri pentru IMM-uri.

Totodată, a fost evidențiat faptul că ODIMM se află în plin proces de digitalizare a tuturor serviciilor de suport antreprenorial pentru a simplifica accesul IMM-urilor la obținerea granturilor nerambursabile, a garanțiilor financiare și la educație antreprenorială.

Agencia de Intervenții și Plăți pentru Agricultură a prezentat oportunitățile de finanțare pentru proiecte rurale, condițiile și cerințele de aplicare ș.a.

Dna Ludmila FURTUNĂ (Centrul Multimedia) și Igor FURTUNĂ (Biscottini), familie de migranți reveniți din Italia au menționat problemele cu care sau confruntat la revenire, barierele birocratice și au venit cu propuneri de îmbunătățire a situației.

La fel, și Iurie CHIRINCIUC, antreprenor reîntors (Carpini) a intervenit cu unele propuneri de ameliorare a situației la revenire și creare a afacerilor.

Ziua 2 a fost urmărită de 34 845 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Ziua 3

Ministrul Educației și Cercetării **Anatolie Topală** a participat la sesiunea „**Modele practice de implicare a diasporei în dezvoltarea culturii și educației**”, moderată de Mariana PLĂMĂDEALĂ, Martea Britanie.

În cuvântul de salut, ministrul Anatolie TOPALĂ a informat membrii Diasporei despre principalele priorități ce țin de competența MEC în cooperare cu diaspora: predarea-învățarea limbii române în diaspora, factor determinant pentru păstrarea identității național-culturale și lingvistice a țării de origine; mecanismul de recunoaștere a diplomelor și a calificărilor obținute peste hotare; realizarea în comun a proiectelor de cercetare științifică; mecanismul de validare a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală. De asemenea, ministrul a exprimat toată deschiderea pentru colaborare și comunicare, precum și sprijinul Ministerului în soluționarea problemelor și necesităților cu care se confruntă conaționalii noștri peste hotare. „În mod special, Ministerul va susține dezvoltarea Centrelor educaționale din diasporă prin oferirea materialelor didactico-metodice, manualelor și altor instrumente pentru studierea limbii române, în funcție de necesitățile Centrelor respective, dar și fortificarea potențialului, atât a diasporei științifice, cât și a celor din țară, prin realizarea în comun a proiectelor de cercetare și inovaționale”, a menționat oficialul. La finalul evenimentului s-a convenit asupra creării unui forum/ platforme de comunicare cu membrii diasporei în domeniile educației și cercetării.

Sesiunea fost urmărită de 2800 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Sesiunea „**Importanța legăturii dintre migrație și schimbările climatice, valorificarea potențialului migrației și a implicării diasporei în acțiunile de adaptare la schimbările climatice, și promovarea investițiilor în afacerile «verzi».**”, propusă în Agenda Congresului de Organizația Internațională pentru Migrație, Misiunea în Moldova, demonstrează potențialul diasporei și implicarea în acțiunile de adaptare la schimbările climatice în Republica Moldova.

Vorbitorii: Ina Podoroghin, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova, Ghenadie Crețu Organizația Internațională pentru Migrație, Ala Druță, expert al Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) Moldova au prezentat o analiză privind importanța legăturii dintre migrație și schimbările climatice, a potențialului diasporei și a rolului sectorului agricol la schimbările climatice și beneficiile contribuției diasporei la aceste inițiative.

Moderator: Vladislav KAIM

Sesiunea fost urmărită de 1400 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Sesiunea de **comunicare a Guvernului cu Diaspora** cu participarea reprezentanților din :

Ministerul Sănătății:

- Ministerul Muncii, Protecției Sociale:
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă:
- Casa Națională de Asigurări Sociale:
- Casa Națională de Asigurări în Medicină
- Ministerul Economiei
- Agenția Investiții
- Ministerul Educației
- Ministerul Culturii
- Agenția Servicii Publice
- Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură
- Serviciul Vamal
- Ministerul Agriculturii
- Ministerul Mediului
- Biroul Național de Statistică
- Biroul Migrație și Azil
- Biroul Relații cu Diaspora

Persoanele responsabile de domeniul Diasporă Migrație și Dezvoltare (DMD) din cadrul ministerelor și altor APC au răspuns la întrebările membrilor diasporei.

Scopul organizării acestei sesiuni a fost consolidarea dialogului între reprezentanții diasporei și reprezentanții ministerelor și altor autorități centrale, în vederea identificării problemelor cu care se confruntă diaspora și necesitatea implicării autorităților centrale în soluționarea lor. Reprezentanții diasporei au vorbit despre problemele și provocările cu care se confruntă, despre importanța valorificării potențialului diasporei și a implicării acesteia în activitatea statului.

Sesiunea fost urmărită de 3900 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Sesiunea „**Practici de instituire a centrelor de plasament pentru bătrâni**”, moderată de dna Victoria DUNFORD, Marea Britanie.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale, dna. Galina BUJOR, șef al Direcției politice de asistență socială a familiilor cu venituri mici, vârstnicilor și veteranilor, din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale a prezentat prioritățile și provocările cu care se confruntă autoritatea în domeniul dat.

Dna Victoria DUNFORD a prezentat modelul unui Centru de plasament pentru bătrâni, care a fost deschis în or. Râșcani, realitățile RM și revizuirea cadrului normativ în domeniu.

Sesiunea fost urmărită de 1100 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Lucrările celei de a treia zi și a Congresului au fost încheiate de sesiunea cu genericul „**Totalurile Congresului. Declarație**”.

Proiectul Declarației Congresului a fost prezentat de Mariana Plămădeală, Marea Britanie. S-a convenit, ca Declarația să fie publicată și propunerile pentru îmbunătățire să fie prezentate până la 7 septembrie, curent. Ulterior BRD va prezenta Grupului de lucru varianta finală a Declarației. *Textul Declarației în anexă.*

Sesiunea fost urmărită de 1600 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

Ziua de **22 august** s-a încheiat cu prezentarea spotului video „Teatrul National „Mihai Eminescu” a cărui 100 de ani sărbătorim anul acesta.

Ziua 3 a fost urmărită de 25 626 persoane pe privesc.eu (date din data de 25.08.2021)

În perioada desfășurării Congresului Diasporei, 20-22 august pauzele tehnice dintre sesiuni au fost completate cu spoturi și mesaje video ale reprezentanților diasporei:

- Viorica Țîmbădari, Franța, Asociația "Basarabia"
- Iurie Răileanu, Italia. Fondatorul școlii de artă și dans "Primo Paso"
- Tatiana Racu, Oleg Pacaleu, Sergiu Stavila, Larisa Iordachi. Canada, Olga Chilat, Italia, Tatiana Scutelnic Franța, Nadia Olivera, Portugalia, Victoria Donu, Cehia Iubesc Moldova, Noroc, Olanda
- Asociația diasporei "Inima Moldovei" din or. Ravenna, Italia, președinte – Liliana Turcanu-Balaur
- Asociația de integrare social culturală „Baștina-Comunitatea cetățenilor moldoveni și nu numai” din Padova, Italia
- Asociația "Dacia" | Vilnius, Lituania
- Asociația "Inima diasporei Unite". Santander, Spania
- Ludmila Gaber
- Grupul de inițiativă "Sezătoarea", Bruxelles (Belgia)
- Asociația "Busuioc". Lilia Tusa
- Mihaela Oțel, Franța, Asociația Maison Moldave France Sud-Ouest
- Ursu Fiodor, Federația Rusă
- Asociația Dacia Karaganda, Kazahstan
- Gheorghe Tofan, Centrul Cultural "DACIA", Riga, Letonia
- Lipetsk, Rusia, Organizația obștească "Rodina"

Evenimentul poate fi privit în reluare pe pagina Youtube a Biroului relații cu diaspora:

DOR 2021 -

<https://www.youtube.com/watch?v=f8IfEGUyu5U&list=PL4hJbxWP6CBGtYoI7ojJDofUfUrfGccatK>

Live | Congresul Diasporei 2021 | Privesc.eu -

<https://www.youtube.com/watch?v=spxgESDcY2w&list=PL4hJbxWP6CBED1OYVSsn96g0tHP1f5Aqe>

Zilele Diasporei 2021 -

https://www.youtube.com/watch?v=15bZIAxSBHQ&list=PL4hJbxWP6CBFPy0vuPFW8m8d82aPrW_WF

Mediatizarea Zilelor Diasporei și Congresului Diasporei ediția a IX-a

Cea de-a IX-a ediție a Congresului Diasporei a fost mediatizată atât prin intermediul canalelor mass media cât și pe cele de social media. Astfel, evenimentul a fost promovat cu ajutorul unor video-uri pe platforma Zoom, cu participarea reprezentanților din diaspora care au făcut parte din grupul organizatoric. Aceste înregistrări video au fost postate pe pagina de facebook a Biroului relații cu diaspora, anticipând evenimentul după cum urmează:

- 23 07 2021 Zoom promovare a Congresului cu participarea Marianei Plămădeală, fondatoarea școlii de limbă română din marea Britanie

<https://www.facebook.com/BiroulRelatiiCuDiaspora/videos/619752692283279/>

- 26 07 2021 Zoom de promovare a Congresului cu participarea Galinei Îndoitu, cofondator al platformei Smarketoo din Franța

<https://www.facebook.com/BiroulRelatiiCuDiaspora/videos/619752692283279/>

- 26 07 2021 Zoom de promovare al Congresului cu participarea lui Dumitru Vicol, economist din Marea Britanie

<https://www.facebook.com/BiroulRelatiiCuDiaspora/videos/344829773774342/>

- 29 07 2021 Zoom de promovare a Congresului cu participarea Victoriei Dunford, președintele Asociației MAD-Aid din Marea Britanie

<https://www.facebook.com/BiroulRelatiiCuDiaspora/videos/266663095266201/>

De asemenea, Congresul a fost mediatizat atât cu anticipație cât și în perioada desfășurării, dar și post factum. Precizăm că, partenerul media al evenimentului a fost IP Compania ”Teleradio-Moldova”. Astfel, în cadrul emisiunilor de știri, la Radio Molodva și la Televiziunea ”Moldova 1” au fost difuzate interviuri la care au participat membrii echipei BRD.

- La emisiunea ”Mesager stop cadru” de la ”Moldova 1” din 15 08 21 a participat Violina Donu, șef adjunct BRD

<https://trm.md/ro/mesager/mesager-stop-cadru-din-15-august-2021>

- La emisiunea ”Album duminical” din 15 08 21 a participat Nadejda Zubco, șefa BRD

<https://trm.md/ro/album-duminical/album-duminical-iulian-ciocan-un-scriitor-afirmat-in-anii-independentei>

- La emisiunea ”Matinal Național” din 20 08 21 a participat Oxana Roșca, consultant principal BRD

<https://trm.md/ro/matinal-national/matinal-national-din-20-august-2021>

- La emisiunea ”Radiomatinal de week end” de la Radio Moldova la 22 08 21 a participat Oxana Roșca, consultant principal BRD

<https://trm.md/ro/radio-matinal-de-week-end/matinal-de-week-end-emisiune-din-22-august-2021>

Deschiderea oficială a Congresului a fost transmisă live la postul public de televiziune ”Moldova 1” și la Radio Moldova

https://www.facebook.com/watch/live/?extid=NS-UNK-UNK-UNK-IOS_GK0T-GK1C&v=981697265737400&ref=watch_permalink

- La 29 08 2021 în cadrul emisiunii ”Album duminical” la Radio Moldova a fost realizată o ediție specială dedicată Zilelor Diasporei, Congresului Diasporei, Programului de instruire pentru profesorii din Centrele Educaționale ale Diasporei și Programului DOR

<https://trm.md/ro/album-duminical/album-duminical-editie-speciala-dedicata-zilelor-diasporei>

- Atelierele Congresului au fost promovate și în câteva articole pe mai multe site-uri, link-urile se anexează:

<https://trm.md/ro/diaspora/implicarea-diasporei-in-dezvoltarea-culturii-si-educatiei-in-discutie-la-congresul-diasporei>

<https://trm.md/ro/diaspora/moldovenii-care-revin-in-tara-pot-primi-bani-pentru-a-initia-propria-afacere>

<https://trm.md/ro/diaspora/la-chisinau-a-fost-dat-startul-zilelor-diasporei>

<https://trm.md/ro/diaspora/subiectele-abordate-in-cadrul-evenimentelor-dedicate-zilelor-diasporei-si-congresului-diasporei>

<http://tvr Moldova.md/actualitate/live-congresul-diasporei-2021-editia-a-ix-a-ziua-a-3-a/>
<https://www.calm.md/zilele-diasporei-2021-se-vor-desfasura-in-perioada-20-22-august/>
https://replicamedia.md/ro/article/qewKAw9vI/zilele-diasporei-2021-prim-ministra-natalia-gavrilita-catre-cetatenii-din-afara-tarii-vom-continua-implicarea-oamenilor-din-diaspora-in-transformarea-tarii.html?utm_source=RSS&utm_medium=MicroService&utm_campaign=google_analytics
<https://stiri.md/article/social/moldovenii-de-pestre-hotare-sunt-invitati-la-zilele-diasporei>

<https://stiri.md/article/politica/gavrilita-vom-continua-implicarea-oamenilor-din-diaspora-in-transformarea-tarii>

<https://stiri.md/article/politica/sandu-guvernul-trebuie-sa-relanseze-programe-pentru-revenirea-diasporei>

<https://stiri.md/article/economic/odim-indeamna-diaspora-sa-revina-acasa-cum-poti-primi-250-000-de-lei>

<https://diez.md/2021/08/20/natalia-gavrilita-sustine-ca-guvernul-va-crea-oportunitati-pentru-ca-diaspora-sa-se-implice-in-administrarea-intreprinderilor-de-stat/>

<https://grecia.mfa.gov.md/ro/content/v%C4%83-invita%C4%83m-%C3%AEn-perioada-20-22-august-2021-s%C4%83-urm%C4%83ri%C8%9Bi-congresul-diasporei-edi%C8%9Bia-2021>

<https://punctul.md/ministrul-educatiei-si-cercetarii-anatolie-topala-a-participat-la-atelierul-de-lucru-in-domeniul-educatiei-organizat-in-cadrul-congresului-diasporei-editia-a-ix-a/>

<https://punctul.md/natalia-gavrilita-catre-diaspora-vom-continua-implicarea-oamenilor-din-diaspora-in-transformarea-tarii/>

Anexe:

1. Planul de acțiuni privind desfășurarea Zilelor Diasporei 2021 și a Congresului Diasporei, ediția IX, Programului DOR;
2. Agenda Congresului;
3. Grupul de lucru privind organizarea Congresului
4. Declarația Congresului
5. Prezentări
6. Vizualizări a evenimentului

Executor: Valeriu Sajin.

Anexa nr. 1

Planul de acțiuni privind desfășurarea Programului DOR 2021

Acțiuni	Subacțiuni	Nivelul de realizare
1. Inițierea Programului DOR 2021	1.1. Ajustarea Conceptului programului DOR 2021	Realizat integral
	1.2. Elaborarea NI privind inițierea și aprobarea Conceptului programului DOR 2021	Realizat integral
2. Lansarea Programului DOR 2021	2.1. Elaborarea și plasarea anunțului privind lansarea programului DOR: cancelaria.gov.md; brd.gov.md; dor.md	Realizat integral
	2.2. Elaborarea, coordonarea și publicarea formularelor de aplicare pe dor.md	Realizat integral
	2.3. Prelungirea mentenanței www.dor.md	Realizat integral
	2.4. Transmiterea mesajului de informare privind participarea la programul DOR	Realizat integral
3. Organizarea Programului DOR 2021	3.1. Elaborarea și aprobarea TOR pentru servicii de instruire/traineri	Realizat integral
	3.2. Încheierea contractelor de prestări servicii	Realizat integral Prestator de servicii SISNBRO S.R.L. Cojocari Grup SRL (maiouri și torbițe)
	3.3. Organizarea și desfășurarea ședințelor de lucru cu trainerii programului	Realizat integral
	3.4. Transmiterea invitațiilor de a participa la evenimentul din Programul DOR/contactarea participanților	Realizat integral
	3.5. Prezentarea Agendei	Realizat integral
	3.6 Crearea ramei Facebook DOR	Realizat integral

Planul de acțiuni privind desfășurarea Congresului Diasporei și Programului de formare a cadrelor didactice 2021

Acțiuni	Subacțiuni	Nivelul de realizare
1. Inițierea procesului de organizare a Zilelor Diasporei și Congresului Diasporei 2021	1.1. Elaborarea NI privind organizarea Zilelor Diasporei și Congresului Diasporei	Realizat integral (NI aprobată de Prim-ministru)
	1.2. Consultarea cu diaspora prin intermediul chestionarului privind organizarea Zilelor Diasporei	Realizat integral
	1.3. Demararea procedurilor de achiziții	Realizat integral Contractate: 1. S.R.L. „KERNEL CREATIVE STUDIO” – elaborare și printare banner/roll-up; servicii de suport tehnic; servicii de filmare și montare; transmitere live a evenimentului pe privesc.eu; promovare online; elaborare materiale promoționale 2. Î.S. „Palatul Republicii” – servicii chirie sală 3. Servicii moderare eveniment (Contractare moderator) 4. Servicii de organizare eveniment (Contractare)
	1.5. Convocarea Grupului de lucru (BRD – Diaspora) în contextul discutării subiectelor propuse în agendă <i>NOTĂ: Componenta grupului de lucru a fost stabilită în baza interesului de participare al diasporei exprimat în</i>	Realizat integral -3 ședințe a grupului de lucru organizate, proces mediatizat pe pagina BRD; - Agenda elaborată.

	<i>chestionarul de consultare</i>	
2. Pregătirea Programului de formare pentru profesorii Centrelor Educaționale din Diasporă	2.1. Demararea procedurii de achiziții	A.O. „Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Republica Moldova” – servicii de instruire pentru profesorii de limba română din Centrele Educaționale ale Diasporei
	2.2. Organizarea unei ședințe de lucru on-line cu reprezentanții ANTEM în vederea organizării unui curs/program de formare pentru profesorii Centrelor Educaționale din diasporă.	Realizat integral
	2.3. Apel către Centrele Educaționale din Diasporă privind înregistrarea la programul de formare pentru profesorii din Centrele Educaționale din Diasporă	Realizat integral
3. Organizarea Zilelor Diasporei la nivel local	3.1. Sesiune de instruire privind organizarea Zilelor Diasporei la nivel local	Realizat integral 28 iulie 2021
	3.2. Participarea BRD în cadrul evenimentelor desfășurate la nivel local	<i>Biroul relații cu diaspora a participat în cadrul Zilelor Diasporei la nivel local desfășurate în s. Avdarma, UTA Găgăuzia</i> https://brd.gov.md/ro/content/biroul-relatii-cu-diaspora-participat-cadrul-zilelor-diasporei-la-nivel-local-desfasurate-s <i>Zilele Diasporei cu genericul „Diaspora reîntoarsă, acasă se implică” sărbătorite la Călărași</i> https://brd.gov.md/ro/content/zilele-diasporei-cu-genericul-diaspora-reintoarsa-acasa-se-implica-sarbatorite-la-calarasi
4. Lansarea Zilelor Diasporei 2021	4.1. Programul de formare pentru Profesorii Centrelor Educaționale din Diasporă	În proces (până în octombrie 2021) Data primei sesiuni: 19 august 2021
	4.2. Plasarea publică a Agendei	Realizat integral

Anexa nr .2

AGENDA
Congresul Diasporei, ediția a IX-a, 2021

19 august 2021	
Lansarea Programului de formare pentru profesorii din Centrele Educaționale din Diasporă	
20 august 2021	
15.00-16.00	Deschiderea oficială <i>Moderator: Angela STAFII</i> ▪ Maia SANDU, Președintele Republicii Moldova ▪ Natalia GAVRILIȚA, Prim Ministru al Republicii Moldova ▪ Nicu POPESCU, Viceprim-ministru, Ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene ▪ Vesna ROCH, Directoare adjunctă, Biroul de Cooperare al Elveției/ Ambasada Elveției în Republica Moldova ▪ Dima AL-KHATIB, Reprezentantă Rezidentă PNUD Moldova ▪ Lars JOHAN LÖNNBACK, șef al Misiunii Organizației Internaționale pentru Migrație în Republica Moldova <i>Notă: Cuvinte de salut de 5-10 minute din partea oficialilor, partenerilor de dezvoltare.</i>
16:00–16:05	Pauză tehnică
16.05-17.00	Platforme și politici destinate diasporei <i>Moderator: Angela STAFII</i> ▪ Cuvânt de salut, Nadejda ZUBCO, șef BRD ▪ Conceptul Programului Național de Reintegrare (2022-2026), Nadejda ZUBCO ▪ Platforma de comunicare „eMoldovaTa.gov.md”, Violina DONU, șef adjunct, BRD ▪ Cartografierea asociațiilor din diasporă, Natalia VLĂDICESCU, consultant național, BRD ▪ Platforma pentru diaspora medicală DiaMed.md, Conf. Corina ILIADI-TULBURE, Departamentul Obstetrică și Ginecologie, Secția de cooperare în cercetare al Departamentului de Cercetare; Prof. Alexandru CORLĂTEANU, Șef al Secției de cooperare în cercetare al Departamentului de Cercetare, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” <i>Notă: Prezentarea priorităților pentru anul 2021 și inițiativelor Guvernamentale pentru diaspora. eMoldovaTa este platforma care își propune să conecteze instituțiile APC cu diaspora. Prezentări de 10 minute. Întrebări-răspunsuri 15 minute.</i>
17.00 – 17.15	Pauză
17.15-18.15	Guvernare electronică <i>Moderator: Mihai LUPAȘCU</i> ▪ Cuvânt de salut, Iurie ȚURCANU, Viceprim-ministru ▪ Agenția Guvernare Electronică, Vlad MANOIL, coordonator reinginerie în Guvernul RM <i>Notă: Cuvânt de salut 5-10 minute, dl Iurie ȚURCANU - priorități de mandat pe domeniul vizat. Prezentare: ce servicii electronice pot fi accesate de diasporă pe platforma e-Gov. Întrebări-răspunsuri</i>

	10 minute.
18.15-18.20	Pauză tehnică
18.20-19.20	Sesiune cu deputații din diasporă <i>Moderator: Anastasia CONDRUC</i> ▪ Galina SAJIN ▪ Ion ȘPAC ▪ Mihail DRUȚĂ ▪ Dumitru ALAIBA <i>Notă: Cuvânt de salut 5-10 min. pentru fiecare deputat: priorități de mandat. Întrebări-răspunsuri.</i>
Spot video în memoria Dlui Valeriu Turea: „Portugalia țara dorului răsare”	

21 august 2021	
15.00-16.00	Servicii consulare <i>Moderator: Alexandru MUSTEAȚĂ</i> ▪ Cuvânt de salut, Nicu POPESCU, Viceprim-ministru ▪ Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene <i>Notă: Cuvânt de salut 5-10 min - priorități de mandat pe domeniul vizat. Prezentarea perspectivelor de digitalizare a serviciilor consulare și sporirea accesului la servicii. Funcționarea ambasadelor și deschiderea ambasadelor pentru cetățeni, etc. Întrebări-răspunsuri.</i>
16.00-16.05	Pauză tehnică
16.05-17.05	Forme de colaborare Diasporă-APC/APL <i>Moderator: Iurie COJOCARU</i> ▪ Organizația Internațională pentru Migrație, Ghenadie CREȚU, coordonator Programe ▪ Biroul Relații cu Diaspora, Nadejda ZUBCO ▪ Primar al mun. Strășeni, Valentina CASIAN ▪ Consiliul Economic, Ion LUPAN <i>Notă: Prezentarea modelelor internaționale de colaborare la distanță și part-time dintre diasporă și autoritățile sau organizațiile din Republic Moldova din partea OIM-ului. APC, APL și Consiliul Economic exemplifică cum ar putea avea loc o astfel de colaborare în contextul actual.</i>
17.05-17.20	Pauză
17.20 – 18.20	Programe de dezvoltare la nivel local cu implicarea diasporiei. Conectarea APL la platformele de finanțare existente <i>Moderator: Dorin TOMA</i> ▪ Proiectul Migrație și Dezvoltare Locală (MiDL) ▪ Congresul Autorităților Locale din Moldova ▪ Autorități Publice Locale <i>Notă: Prezentarea unui model funcțional al unei asociații de băștinași (10 min.), primării partenere MiDL</i>

	(10 min), reprezentant al diasporei implicat în activitatea AdB sau dezvoltarea localității de baștină (10 min.). Reprezentant CALM – mesaj privind rețeaua AdB (10 min.) Întrebări-răspunsuri (10 min.).	
18.20 - 18.25	Pauză tehnică	
18.25-19.25	Instrumente financiare de atragerea economiilor migrantilor <i>VICOL</i>	<i>Moderator: Dumitru</i>
	▪ Cuvânt de salut, Dumitru BUDIANACHI, Ministru al Finanțelor ▪ USAID, Eugen GHILEȚCHI ▪ Primăria mun. Chișinău, Vladimir MITRU ▪ Expert-Grup, Adrian LUPUȘOR, Dumitru Pinte ▪ Moldova Agroindbank, Aliona Stratan, Dumitru BAXAN ▪ ONC Fagura Marketplace SPL, Tudor DARIE ▪ Grawe Carat Asigurări, Veronica MALCOCI <i>Notă: Prezentarea instrumentelor financiare valabile sau în curs de dezvoltare pentru atragerea economiilor migrantilor: valori mobiliare de stat, obligațiuni municipale, credite ipotecare, crowdlending și asigurările de viață.</i>	
19.25-19.35	Pauză	
19.35-20.35	Oportunități de afaceri/bussines. Dificultăți și provocări <i>VICOL</i>	<i>Moderator: Dumitru</i>
	▪ Cuvânt de salut, Sergiu GAIBU, Ministru al Economiei ▪ Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii ▪ Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură ▪ Ruslan VDOVICENCO, antreprenor SUA ▪ Igor FURTUNĂ, antreprenor reîntors, Biscottini ▪ Iurie CHIRINCIUC, antreprenor reîntors, Carpini <i>Notă: Cuvânt de salut 5-10 min - priorități de mandat pe domeniul vizat. Prezentarea oportunităților de afaceri pentru diaspora oferite de către Guvern (ODIMM, AIPA). Dificultăți și provocări cu care se confruntă antreprenorii reîntorși din diasporă sau care au intenții de a reveni. Întrebări-răspunsuri.</i>	

22 august 2021

11.00-12.00	Cultură/Educație <i>PLĂMĂDEALĂ</i>	<i>Moderator: Mariana</i>
	▪ Cuvânt de salut, Anatolie TOPALĂ, Ministru al Educației și Cercetării ▪ Agenția Națională a Trainerilor Europeni din Moldova, Lucia CUCU, Director ▪ Dorina BALTAG, fondatoarea Noroc Olanda, doctor în științe politice. Institutul pentru diplomație și Guvernanță Internațională <i>Notă: Cuvânt de salut 20 min – priorități guvernamentale pe domeniile vizate. Prezentarea acivităților guvernamentale de suport pentru predarea limbii române în diasporă și organizarea evenimentelor culturale.</i>	
12.00-12.05	Pauză tehnică	

12.05-12.50	Importanța legăturii dintre migrație și schimbările climatice, valorificarea potențialului migrației și a implicării diasporei în acțiunile de adaptare la schimbările climatice, și promovarea investițiilor în afacerile «verzi». <i>Moderator: Vladislav KAIM</i> ▪ Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), oficiul din Republica Moldova ▪ Organizația Internațională pentru Migrație, misiune în Republica Moldova ▪ Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) <i>Notă: Prezentare unui discurs de setare a scenei de către moderator (Vladislav KAIM) – 5 minute; Prezentarea de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova a programului ce ține de acțiunile de adaptare la schimbările climatice în Republica Moldova, Ina Podoroghin – 10 minute; Prezentarea de către Misiunea în Moldova a Organizației Internaționale pentru Migrație a unei noi inițiative de valorificare a potențialului migrației și de implicare a diasporei în acțiunile de adaptare la schimbările climatice în Republica Moldova, precum și a unei scurte analize privind importanța legăturii dintre migrație și schimbările climatice, Ghenadie Cretu – 10 minute; Prezentarea de către Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO) a rolului FAO în adaptarea sectorului agricol la schimbările climatice și beneficiile contribuției diasporei la aceste inițiative. Vorbitor : Dna Ala Druță, expert al FAO Moldova – 10 minute; Intrebări și răspunsuri – 10 minute</i>
12.50-13.05	Pauză
13.05-14.05	Sesiune de comunicare a Guvernului cu Diaspora <i>Moderator: Angela STAFII</i> ▪ Ministerul Sănătății: ▪ Ministerul Muncii, Protecției Sociale: ▪ Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă: ▪ Casa Națională de Asigurări Sociale: ▪ Casa Națională de Asigurări în Medicină ▪ Ministerul Economiei ▪ Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii ▪ Agenția Investiții ▪ Ministerul Educației ▪ Ministerul Culturii ▪ Agenția Servicii Publice ▪ Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură ▪ Serviciul Vamal ▪ Ministerul Agriculturii ▪ Ministerul Mediului ▪ Biroul Național de Statistică ▪ Biroul Migrație și Azil ▪ Biroul Relații cu Diaspora <i>Notă: Sesiune întrebări-răspunsuri cu participarea persoanelor tehnice pe domeniul Diasporă Migrație Dezvoltare din cadrul ministerelor și altor instituții APC</i>

14.05-14.15	Pauză tehnică
14.15-15.15	Practici de instituire a centrelor de plasament pentru bătrâni <i>Moderator: Victoria</i> <i>DUNFORD</i> ▪ Cuvânt de salut, Marcel SPATARI, Ministru al Muncii și Protecției Sociale <i>Notă: Cuvânt de salut 20 min – priorități guvernamentale pe domeniul vizat. Modele de Centre de plasament pentru bătrâni transpuse la realitatea RM. Revizuirea cadrului normativ în domeniu.</i>
15.15-16.15	Totalurile Congresului. Rezoluție <i>Moderator: Angela STAFII</i>

Anexa nr.3

DECLARAȚIE

Congresul Diasporei, ediția a IX-a, 2021

Textul Declarației definește nevoile exprimate și intenția de colaborare continuă, eficientă și clară între diaspora, instituțiile statului și societatea civilă a Republicii Moldova.

Menționând că suntem diferiți, dar suntem un tot întreg, ca popor al acestei țări, eterogenitatea milioanei de cetățeni, plecați în afara țării demonstrează doar diversitatea poporului moldovenesc, și nu separarea noastră.

Luând în considerare faptul că oamenii constituie bogăția acestei țări, și că indiferent unde suntem, suntem interesați de ce se întâmplă acasă și activi atât civic, cât și economic, și umanitar, și politic, Luând act de concluziile Congresului IX al diasporei, determinate în fiecare atelier, pe domeniile de interes pentru cetățeni,

Având în vedere declarația Președintelui Republicii Moldova, a Primului Ministru, a deputaților din diaspora, conform cărora relația de bază cu diaspora este una de grijă și parteneriat, creată și menținută în baza voinței politice clar exprimate, a bunei intenții, a echipei orientate spre sprijinul diasporei și al cetățenilor Republicii Moldova.

Noi, participanții la ediția a IX-a a Congresului Diasporei din data de 20-22 august 2021, dorim să consolidăm platforma de colaborare dintre cei plecați din țară și cei rămași în țară, în special cu instituțiile statului, și considerăm că pentru perioada septembrie 2021 - septembrie 2022 este necesar de întreprins următoarele acțiuni:

1. Fortificarea capacităților Biroului Relații cu Diaspora, prin conferirea unui nou statut instituției, autonom, sub forma unei agenții subordonate Guvernului sau altă formă similară

2. Consolidarea unui hub informațional pentru comunicarea directă dintre diasporă și autorități, precum *eMoldovaTa.gov.md* care să unească toate platformele dedicate diasporei. În plus, acest hub ar trebui faciliteze comunicarea nevoilor de resurse umane în instituții publice și membrii diasporei dornici să se implice.

3. Serviciile publice trebuie să devină calitative și disponibile tuturor cetățenilor, indiferent de locul în care se află, prin digitalizarea lor și folosirea tehnologiilor informaționale:

- a. Facilitarea procesului de plată a serviciilor consulare on-line și direct în incinta ambasadelor/consulatelor (ghișee/personal autorizat/terminale de plată).

b. Crearea de servicii electronice accesibile tuturor cetățenilor, inclusiv celor din diaspora cu posibilitatea de livrare a documentelor la domiciliu, inclusiv peste hotare.

c. Extinderea ariei de aplicare a instrumentului MPower (servicii de împuternicire)

d. Posibilitate de a obține și a reînnoi semnătura electronică la distanță, inclusiv de peste hotare.

4. Îmbunătățirea serviciilor consulare pentru cetățeni prin:

a. Deschiderea unor oficii consulare în apropierea centrelor cu o concentrare mare de cetățeni ai Republicii Moldova;

b. Transparentizarea procesului de luare a deciziilor în procesul de deschidere a secției consulare (consultarea cu asociațiile din diasporă), dar și administrarea acestora (programul de lucru, modalitatea de programare, angajarea cetățenilor din diasporă, etc);

c. Extinderea programului de lucru a consulatelor în zilele libere (conform legislației statului gazdă), astfel încât cetățenii să se poată deplasa fără a lipsi de la muncă.

d. Transparentizarea angajărilor personalului consular;

e. Inițierea unor programe de asistență pentru diasporă, lansate în colaborare cu diaspora. Cetățenii au menționat despre disponibilitatea de a crea o listă a persoanelor care pot dedica timp (gratuit sau part-time) pentru a consulta alți cetățeni

(ex. consultanță juridică). Ambasadele/Consulatele pot oferi spațiu, dar și informarea cetățenilor despre existența unor astfel de servicii.

5. Asigurarea dreptului la vot prin crearea infrastructurii tehnologice și ajustarea legislației necesare pentru votul electronic. Implementarea votului electronic sau cel prin corespondență într-un termen maxim de 3 ani.

6. Informarea cetățenilor privind cerințele de recunoaștere a actelor în țara de destinație și înlăturarea proceselor vicioase (corupționale) care împiedică recunoașterea permiselor de conducere, diplomelor de studii și altor acte importante pentru integrarea diasporei în țara de destinație.

7. Dinamizarea procesului de negociere a Acordurilor de securitate și protecție socială cu restul țărilor unde există o concentrație mare de cetățeni ai Republicii Moldova

8. Susținerea eforturilor celor care vor să deschidă o afacere în Moldova prin:

a. Reintegrarea diasporei revenite să aibă loc fără costuri adiționale la repatrierea bunurilor de peste hotare;

b. mărirea capacităților de finanțare a programelor precum PARE 1+1, digitalizare, ecologizare inclusiv a subvențiilor în agricultură;

c. moratoriu la controalele de stat pentru primii 2-3 ani de activitate economică pentru afacerile nou inițiate;

d. micșorarea timpului de procesare a actelor permissive pentru întreprinderile mici și mijlocii;

e. accelerarea dezvoltării platformelor industriale ce ar putea găzdui și afacerile migranților;

f. protejarea afacerilor inițiate de către majorările nejustificate ale chiriilor spațiilor comerciale și industriale;

g. dezvoltarea serviciilor de consiliere pentru potențiali antreprenori și cartografierea potențialelor investiții;

h. crearea, în colaborare cu organizațiile internaționale de resort (PNUD, OIM, FAO) și autoritățile naționale a mecanismelor de atragere în țară a membrilor diasporei interesați în lansarea business-urilor în domeniul eco în Republica Moldova și oferirea unui mediu de afaceri favorabil acestora.

9. Dezvoltarea și promovarea instrumentelor financiare de atragerea economiilor migranților prin:

a. facilitarea obținerii semnăturii digitale pentru a putea face investiții la distanță;

b. lansarea cât mai curând a platformei prin care cetățenii de peste hotare să poată procura valori mobiliare de stat și obligațiuni municipale;

c. promovarea asigurărilor de viață și dezvoltarea unui concept de pensii private;

d. transparentizarea condițiilor pentru creditele ipotecare dedicate migranților;

e. extinderea posibilității de a oferi împrumuturi afacerilor prin intermediul platformelor de crowdfunding;

f. informarea în timp util despre bunurile statului care urmează a fi supuse privatizării pentru a oferi inclusiv diasporei posibilitatea de a participa la privatizare și/sau a atrage investitori din străinătate.

10. Integrarea în strategiile și planurile de dezvoltare locală a activităților de implicare a diasporei în dezvoltarea economică a localităților (ex: servicii locale de consultanță în afaceri și atragere de investiții la nivel local), inclusiv consolidarea capacităților APL în acest sens.

11. Valorificarea potențialului uman și profesional al diasporei prin implicarea acestora în procesul de luare a deciziilor. Dezvoltarea mecanismului prin care pot fi implicați profesioniști din diaspora full-time, part-time, fizic sau la distanță pentru:

a) a deveni membri în consiliile de administrare a întreprinderilor de stat și municipale;

b) a fi implicați în anumite sarcini sau proiecte în cadrul autorităților publice centrale și locale;

c) a oferi expertiză pentru foruri consultative precum Consiliul Economic pe lângă Prim-Ministru;

d) fortificarea relațiilor conexiunii dintre sindicatele din țară și sindicatele țărilor de destinație;

e) reactivarea grupurilor de excelență;

f) crearea unui Consiliu al Diasporei pe lângă Prim-ministru sau BRD;

g) atragerea și integrarea experților în domeniul politicilor de mediu, inclusiv în lucrul instituțiilor naționale responsabile pentru politici climatice (Comisia Națională pentru Schimbări Climatice, Ministerul Mediului și altele)

12. Crearea Rețelei Asociațiilor de Băștinași, cu suportul CALM, BRD și PNUD Moldova, pentru extinderea la nivel național a modelului de implicare a diasporei în dezvoltarea locală

13. Continuarea și extinderea programelor de suport dedicate implementării de proiecte comunitare (focusate pe modernizarea serviciilor publice și dezvoltare economică) prin intermediul parteneriatelor dintre APL, comunitate și diasporă (ex: programul guvernamental DAR 1+3, proiectul PNUD/Elveția “Migrație și Dezvoltare Locală”)

14. Intensificarea colaborării cu membrii diasporei axați pe educație și cultură prin:

a) Crearea unor huburi de cercetare și predare;

b) Organizarea unui Forum Online cu Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii;

c) Valorificarea generatorilor de idei din diaspora prin susținerea activităților, inclusiv finanțare de proiecte/ activități;

d) Contribuția diasporei academice la modernizarea curriculei universitare;

e) Consolidarea unei baze de date pentru centrele educaționale din diaspora și schimb de experiență între coordonatori și profesori din școlile românești din diaspora;

f) Valorificarea potențialului și dezvoltarea relațiilor de colaborare între tinerii din diasporă și instituțiile statului (stagii, programe/grant-uri tematice destinate încadrării tinerilor aflați/ reveniți din diasporă în diferite sectoare ale economiei.

15. Dezvoltarea unui ghid de migrație per țară de destinație și distribuirea lui la autoritățile locale pentru informarea populației

16. Dotarea asociațiilor, centrelor educaționale, bisericilor din diaspora cu informații, desfășurarea training-urilor relevante referitor la traficul de ființe umane

17. Includerea mecanismului de cofinanțare din partea diasporei a acțiunilor naționale de adaptare către schimbările climatice în noul Plan Național de Adaptare la Schimbările Climatice (planificat spre aprobare în trimestrul IV, 2022);

18. Unificarea eforturilor membrilor diasporei cu expertiză necesară și autorităților centrale și locale în domeniul valorificării oportunităților pentru acțiunea climatică în RM care se vor deschide datorită aprobării legislației EU Green Deal în Uniunea Europeană.

20 august 2021

15:00

DESCHIDEREA OFICIALĂ

Maia SANDU, Președinte al Republicii Moldova
Natalia GAVRILIȚA, Prim Ministru al Republicii Moldova
Vesna ROCH, Directoare adjunctă, Biroul de Cooperare al Elveției/
Ambasada Elveției în Republica Moldova
Dima AL-KHATIB, Reprezentantă Rezidentă PNUD Moldova
Lars JOHAN LÖNNBACK, șef al Misiunii Organizației Internaționale
pentru Migrație în Republica Moldova

16:05

PLATFORME ȘI POLITICI DESTINATE DIASPOREI

- Cuvânt de salut, Nadejda ZUBCO, șef BRD
- Conceptul Programului Național de Reintegrare (2022-2026)
- Platforma de comunicare „eMoldovaTa.gov.md”
- Cartografierea asociațiilor din diasporă
- Platforma pentru diaspora medicală DiaMed.md

17:15

GUVERNARE ELECTRONICĂ

Cuvânt de salut, Iurie ȚURCANU, Viceprim-ministru
Agenția Guvernare Electronică,
Vlad MANOIL, coordonator reinginerie în Guvernul RM

18:20

SESIUNE CU DEPUTAȚII DIN DIASPORĂ

- Galina SAJIN
- Ion ȘPAC
- Mihail DRUȚĂ
- Dumitru ALAIBA

CONCEPT
*al Programului național de stimulare a revenirilor și
facilitare a (re)integrării cetățenilor Republicii
Moldova implicați în procesul de migrație
pentru anii 2021-2025*

Nadejda Zubco,
șef al Biroului relații cu diaspora
Chișinău, 2021

DOCUMENTE STRATEGICE

- Strategia Națională Diaspora 2025;
- Strategia Națională de Dezvoltare "Moldova 2030";
- Strategia Națională privind Ocuparea Forței de muncă.

Program național de stimulare a revenirilor și facilitare a (re)integrării cetățenilor Republicii Moldova implicați în procesul de migrație

- document de planificare strategică pe termen mediu (5 ani) de realizare a politicii statului în domeniul migrației, diasporei și dezvoltării;
- **Scopul** - asigurarea (re)integrării efective a cetățenilor Republicii Moldova implicați în procesul de migrație prin crearea unui sistem pentru revenire și reintegrare sustenabilă.

Obiective

Obiectiv general - *Către anul 2025 Republica Moldova dispune de un sistem coerent și sinergic (comprehensiv și eficient) de stimulare a revenirii și facilitare a reintegrării cetățenilor afectați de migrație, prin asigurarea întregului ciclu de politici, servicii și produse în domeniu și implementarea instrumentelor sustenabile de asistență și suport, astfel încât cel puțin 10% dintre cetățenii aflați în străinătate să exprime intenția de revenire și cel puțin 25% din cetățenii reveniți să fie reintegrați.*

Obiective specifice

- **Asigurarea reintegrării sustenabile la nivel comunitar a cetățenilor Republicii Moldova, reveniți de peste hotare și a familiilor acestora;**
- **Facilitarea reintegrării economice a cetățenilor Republicii Moldova reveniți de peste hotare și familiilor acestora;**
- **Asigurarea accesului migranților reveniți și a familiilor acestora la serviciile sociale, medicale și educaționale în baza necesităților;**
- **Consolidarea cadrului instituțional și de politici pentru reintegrarea sustenabilă la nivel local și național.**

OBIECTIVUL SPECIFIC 1:

Asigurarea reintegrării sustenabile la nivel comunitar a cetățenilor RM, reveniți de peste hotare și a familiilor acestora

- Consolidarea mecanismului și rețelei de colaborare la nivel local în domeniul revenirii și reintegrării în baza CLDMD;
- Organizarea sesiunilor de conectare între organizații ale diasporei și parteneri de dezvoltare;
- Identificarea proiectelor de suport pentru dezvoltarea locală, cu participarea Asociațiilor de băștinași;
- Lansarea inițiativei de creare a Asociațiilor de Băștinași la nivel național;
- Dezvoltarea unei hărți interactive a locurilor de muncă disponibile declarate de angajatori;
- Organizarea instruirilor la nivel local, în vederea elaborării profilului migrațional extins local inclusiv cu includerea familiilor mixte.

OBIECTIV SPECIFIC 2:

Facilitarea reintegrării economice a cetățenilor RM, reveniți de peste hotare și a familiilor acestora

- Extinderea programului DAR 1+3;
- Crearea unui program național de suport pentru migranți, migranți reveniți și familiile acestora, pentru afacerile agricole și non-agricole din mediul rural;
- Elaborarea conceptului și realizarea studiului de fezabilitate a Fondului de Investiții a Diasporei;
- Extinderea Programului PARE 1+1;
- Extinderea Programului Start pentru Tineri: o afacere durabilă la tine acasă;
- Crearea unei hărți a oportunităților de afaceri/investiții pe regiuni, în funcție de cerințele pieței.

OBIECTIV SPECIFIC 3

Asigurarea accesului migranților reveniți și a familiilor acestora la serviciile sociale și medicale în baza necesităților

- Elaborarea unui concept de program de Pensii facultative pentru diaspora;
- Lansarea unui studiu privind nevoile de sănătate, specifice migranților reveniți;
- Organizarea unei campanii naționale anuale de informare cu privire la drepturile cetățenilor RM, afectați de migrație, în RM și în țările de destinație.

OBIECTIV SPECIFIC 4:

Consolidarea cadrului instituțional și de politici pentru reintegrarea sustenabilă la nivel local și național

- Elaborarea Legii Diasporei;
- Încheierea Acordurilor în domeniul securității sociale cu țările de destinație ale migranților moldoveni și inițierea negocierilor cu potențiale state noi de destinație;
- Consolidarea capacităților funcționarilor responsabili cu DMD, cu privire la specificul procesului de revenire, la nivel central și local.

Impactul Programului

- **Impact 1:** Cetățenii reveniți au acces la serviciile sociale, medicale, educaționale;
- **Impact 2:** Comunitățile reintegrează sustenabil proprii membri, generând potențial de dezvoltare economic, social și cultural;
- **Impact 3:** Cetățenii RM și membrii familiilor revin, plecați peste hotare revin/sunt motivați să revină;
- **Impact 4:** Veniturile cresc din surse durabile și inegalitățile sunt atenuate.

Grup țintă

- Cetățenii Republicii Moldova, afectați de migrație și familiile acestora, doritori să revină în țară
- Cetățenii Republicii Moldova, afectați de migrație, ajunși la vârsta pensionării și familiile acestora
- Cetățenii Republicii Moldova, afectați de migrație, care au deschis sau intenționează să lanseze afaceri în Republica Moldova și familiile acestora
- Cetățenii Republicii Moldova, care nu sunt afectați de migrație, dar sunt potențiali migranți și familiile acestora

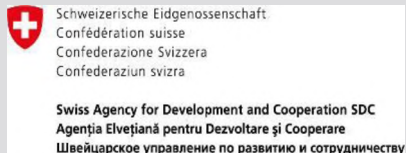
Riscuri

- lipsa sau grad scăzut al competențelor angajaților instituțiilor publice, la toate nivelele.
- fluctuația cadrelor în instituțiile publice și pierderea memoriei instituționale
- comunicarea dintre cetățenii RM, afectați de migrație și familiile acestora și instituțiile publice va rămâne a fi unilaterală și puțin informativă
- în condițiile crizei pandemice, resursele bugetare ar putea fi austere sau re-locate pentru gestionarea crizelor.

Vă mulțumesc!

Studiu sociologic

Cartografierea asociațiilor din diasporă

August, 2021

Numărul asociațiilor, grupurilor de inițiativă din diasporă (pe țări)

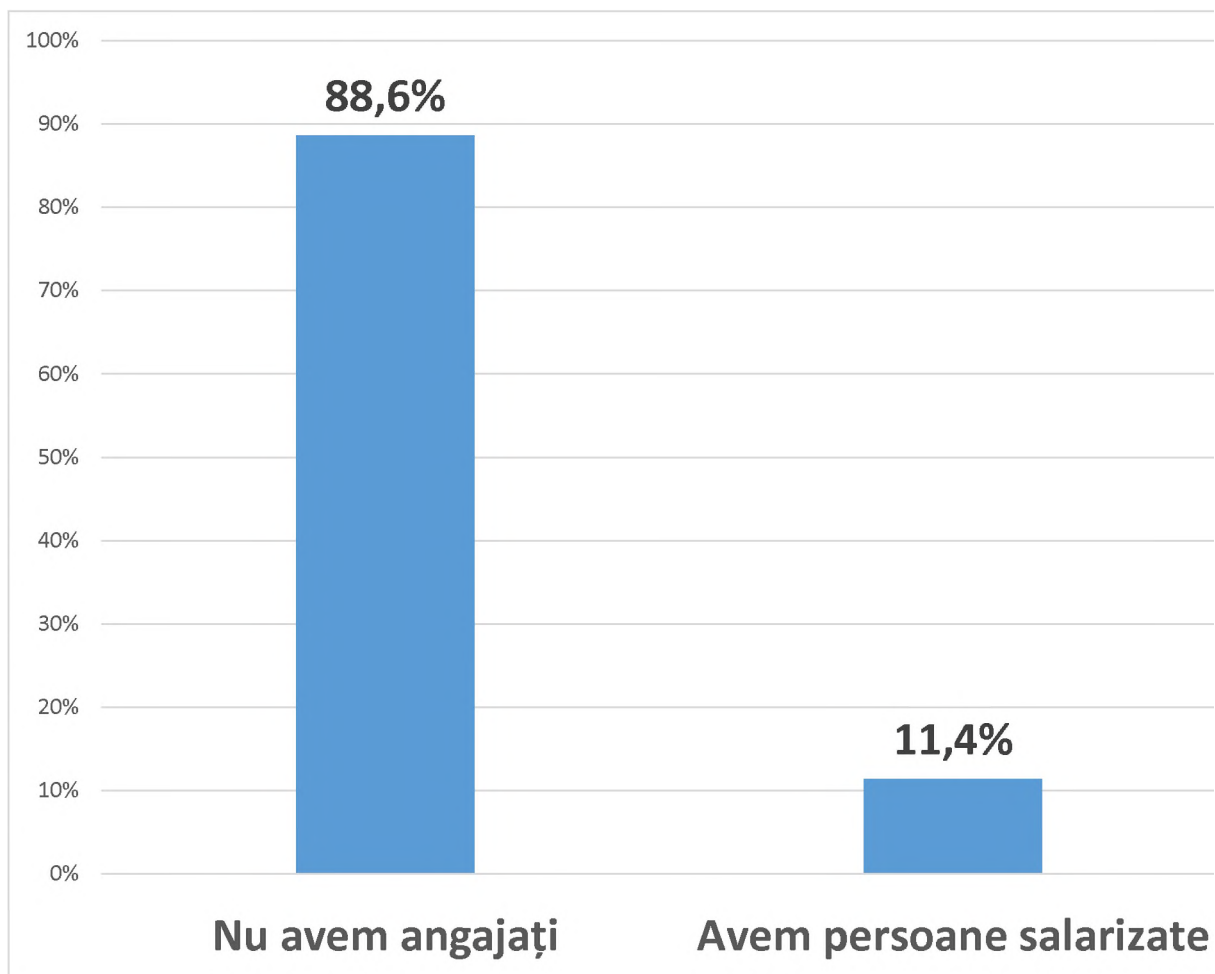
	Nr. AD/ GI participante la studiul cantitativ	În lista prezentată de reprezentanții diplomatici
Italia	13	40
Federația Rusă	6	42
Franța	5	
SUA	5	17
Spania	4	8
Marea Britanie	3	6
Germania	3	3
Grecia	2	3
Canada	3	17
Israel	2	2AD și 21GI
Irlanda	2	
România	2	
Regatul Țărilor de Jos	2	
Belgia	2	
Alte țări	câte 1 AD/GI în 20 de țări	

Grupurile de inițiativă/ asociațiile din diasporă

- Italia și Federația Rusă sunt țările cu cele mai multe asociații, grupuri de inițiativă, urmate de țări precum: SUA, Canada, Franța, Marea Britanie.
- Cele mai multe organizații din diasporă au un nucleu de 3-5 persoane care inițiază și organizează majoritatea activităților, evenimentelor.
- Femeile și persoanele din grupul de vârstă 25-54 ani sunt mai deschise spre consolidarea diasporei prin implicarea în calitate de lideri ai grupurilor de inițiativă sau a asociațiilor din diasporă.
- Marea majoritate a liderilor grupurilor de inițiativă/ asociațiilor din diasporă au studii superioare și au o experiență migrațională în țara gazdă mai mare de 10 ani.

„Diaspora noastră este de două ori tânără. Prima dată este tânără pentru că vârsta oamenilor din diasporă nu este avansată, majoritatea sunt de 25-45 ani, iar a doua oară este tânără pentru că a plecat recent din RM. Este foarte puternic sentimentul că vreau să-mi cânte muzică populară, să dansez o horă, să ciocnesc un pahar de vin...” (lider din diasporă)

Implicare voluntară

- Principalele surse de finanțare a activităților grupurilor de inițiativă/ asociațiilor din diasporă sunt *contribuțiile ad-hoc sau cotizațiile membrilor*, urmate de *donații*.
- În jur de o treime din grupurile de inițiativă/ asociațiile din diasporă în ultimii doi ani nu au avut surse de finanțare pentru activitățile lor.

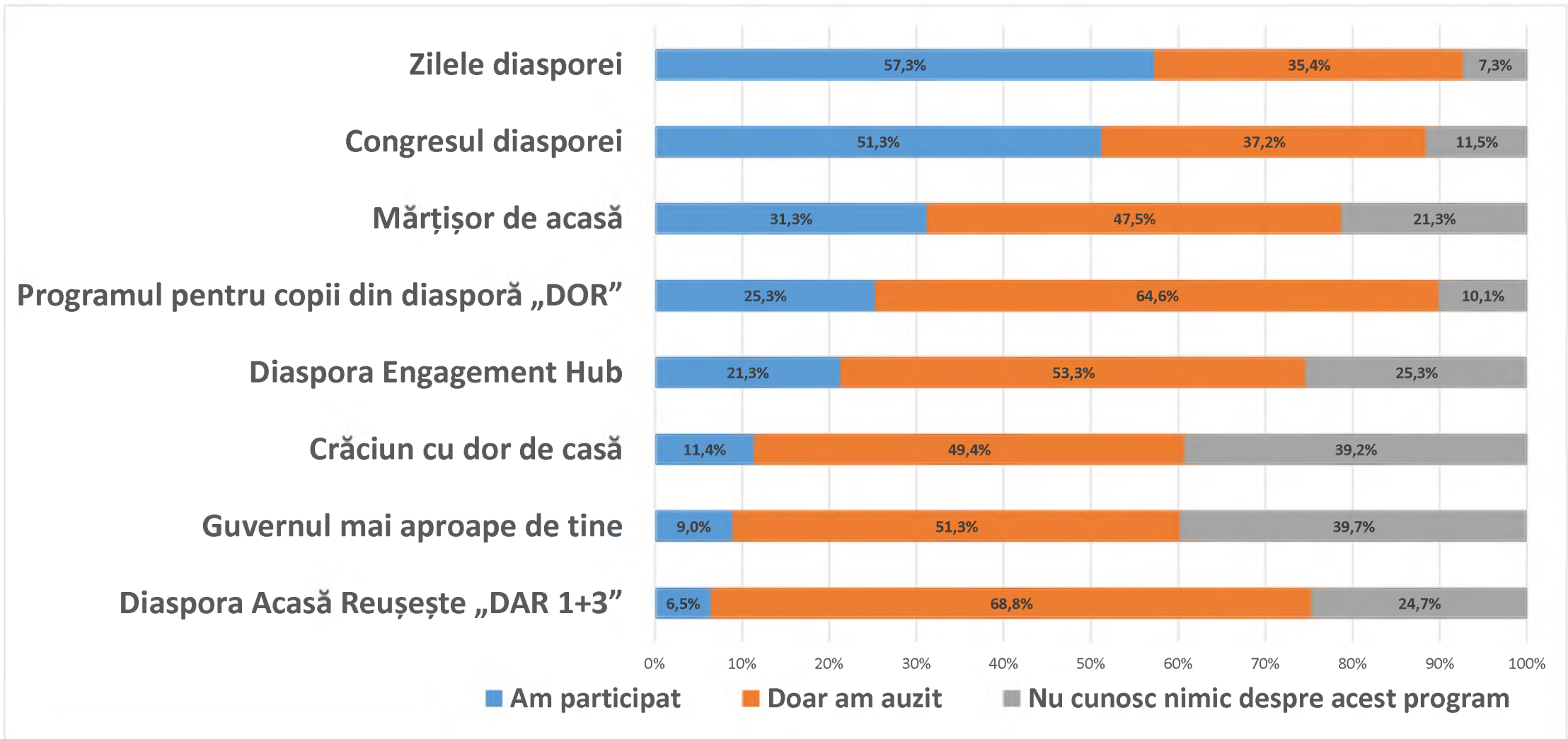
Factorii favorizanți pentru înregistrarea asociațiilor din diasporă

- contextul și legislația țării gazdă;
- încurajarea din partea reprezentanților diplomatici ai RM în țara gazdă;
- problemele personale cu care s-au confruntat în procesul de adaptare în țara gazdă și dorința de ajuta alte persoane aflate în situații similare;
- resursele umane, existența unui grup de inițiativă și conștientizarea că înregistrarea oficială poate aduce anumite beneficii în accesarea unor resurse;
- participarea și implicarea în diferite activități.

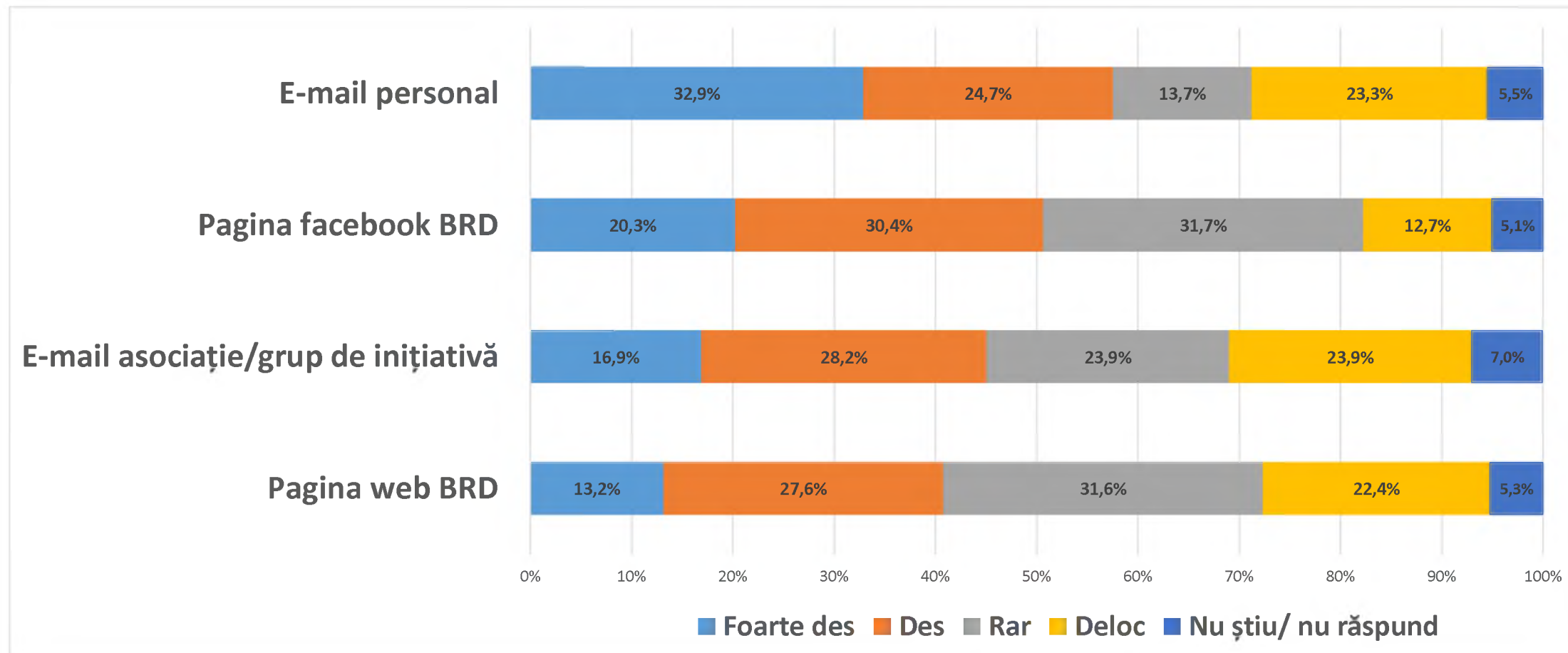
Principalele provocări ale asociațiilor din diasporă

- identificarea resurselor financiare pentru desfășurarea activităților;
- lipsa sediului;
- comunicarea și cooperarea redusă cu autoritățile din RM;
- lipsa materialelor cu simbolistica țării pentru asigurarea vizibilității comunităților de moldoveni;
- pasivitatea și lipsa unității între cetățenii RM aflați peste hotare;
- comunitatea dispersată teritorial;
- suprasolicitarea, orarul de muncă al migrantilor originari din RM;
- *Pandemia COVID-19.*

Programele BRD

Cât de des vă informați referitor la activitățile, programele BRD din următoarele surse?

Recomandările respondenților privind dezvoltarea relațiilor cu BRD

- Colaborare și comunicare mai activă cu diaspora;
- Diminuarea imixtiunii politicului în activitatea BRD;
- Suport financiar pentru activitatea asociațiilor din diasporă – „*buget pentru diasporă*”;
- Recunoașterea caracterului eterogen al diasporei și adaptarea programelor BRD în acest sens;
- Evenimente și resurse orientate spre copiii din diasporă;
- Investirea în resursele umane ale BRD-ului;
- Ghidare și suport pentru grupurile de inițiativă din diasporă;
- Promovarea și recunoașterea echitabilă a asociațiilor din diasporă.

Concluzii

- ✓ Resursele umane și financiare, oportunitățile, dar și necesitățile grupurilor de inițiativă/ asociațiilor din diasporă sunt foarte diferite de la o țară la alta;
- ✓ Este imperios necesar să se discute cu asociațiile din diasporă atunci când sunt planificate activități, programe destinate acestora;
- ✓ Colaborarea cu autoritățile publice din RM este apreciată ca fiind la un nivel redus. În cadrul studiului calitativ, cu referire la colaborarea cu autoritățile publice din RM cel mai mult s-a evidențiat politizarea excesivă a relațiilor cu diaspora;
- ✓ Marea majoritate a liderilor din diasporă au menționat că sunt conștienți de faptul că RM are resurse limitate pentru a oferi suport asociațiilor din diasporă, iar în acest sens trebuie să se insiste pe comunicare și parteneriate reciproc avantajoase. Totodată, liderii grupurilor de inițiativă/asociațiilor din diasporă au menționat că sunt necesare Programe Culturale, astfel ca oamenii de artă, cultură din RM să vină în diasporă și să promoveze tradițiile și cultura strămoșească.
- ✓ Resursele on-line au facilitat și intensificat comunicarea liderilor grupurilor de inițiativă/ asociațiilor din diasporă cu persoanele din RM, dar și cu cetățenii RM aflați în alte țări de destinație, inclusiv lideri ai asociațiilor din diasporă din diferite țări.

Vă mulțumesc pentru atenție!

Biroul relații cu diaspora

www.brd.gov.md

Fb: Biroul relatii cu diaspora

<https://www.facebook.com/BiroulRelatiiCuDiaspora>

E-mail: brd@gov.md

Congresul DIASPOREI

REȚEAUA DIASPOREI MEDICALE – DiaMed

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie (USMF) „Nicolae Testemițanu”,
Corina Iliadi-Tulbure

Rețeaua diasporei medicale DiaMed

- Formarea unui spațiu virtual al dialogului și colaborării pentru cercetătorii din domeniul științelor medicale, indiferent de locul unde activează
- Crearea unui mecanism permanent de cooperare între comunitatea științifică medicală din Republica Moldova și conaționalii noștri care activează în afara țării
- Parte a *Strategiei de fortificare a domeniului cercetării și inovării* în cadrul USMF "Nicolae Testemițanu" pentru perioada 2020-2030 (educație prin cercetare, internaționalizare și preluarea experienței internaționale).

Lansarea inițiativei de creare a DiaMed

<https://usmf.md/ro/noutati/lansarea-initiativei-de-creare-rețelei-diasporei-stiintifice-medicale-republicii-moldova>

Prorector
Groppa S.

Mustea A.

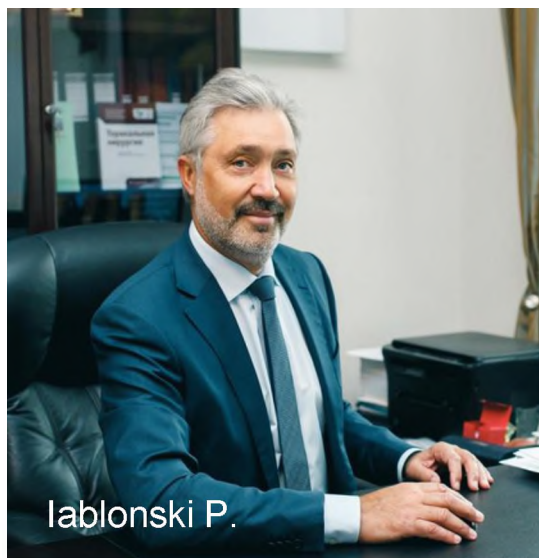
Tinica Gr.

Groppa S.

Iablonski P.

Butnaru D.

Danilov A.

Cebotari S.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
„Nicolae Testemițanu”

232 reprezentanți ai diasporei medicale

- Doctori Honoris Causa
- Profesori asociați și
- Visiting Profesori

- Doctoranzi
- Masteranzi
- Medici rezidenți
- Practicieni

- Studenți
- Non absolvenți USMF

Formularul de înregistrare
= <https://forms.gle/CM6VhiaokwpVppR17>

Rețeaua diasporei medicale DiaMed

Înscrierea reprezentanților diasporei medicale academice în cadrul EUDiF expert roster, în calitate de experți în diverse domenii medicale:

- Diaspora professionals
- Diaspora expertise.

Aplicarea propunerii de proiect pentru Diaspora Professionals 4 Development (DP4D), în scopul mobilizării, integrării și maximizării expertizei în diaspora medicală, pentru dezvoltare durabilă.

Înaintarea unei cereri de expertiză internațională, pentru dezvoltarea instrumentelor /mecanismelor necesare, în scopul identificării, instalării și lansarea celor mai eficiente forme de comunicare și colaborare cu diaspora medicală.

Dezvoltarea și instituționalizarea rețelei, cu sprijinul Biroului Relații cu Diaspora din cadrul Cancelariei de Stat.

Semnarea Acordului de colaborare cu BRD

BRD din cadrul Cancelariei de Stat, susține inițiativa USMF „Nicolae Testemițanu” de creare a rețelei diasporei medicale a Republicii Moldova – DiaMed, în vederea instituirii unui mecanism permanent de cooperare între comunitatea medicală constituită din conaționali, guvern și mediul academic, facilitând implementarea unor activități comune în sfera cercetării și inovării.

https://usmf.md/ro/noutati/acord-de-colaborare-intre-biroul-relatii-cu-diaspora-si-usmf-nicolae-testemitanu?fbclid=IwAR3QUaH4UzNMEXcv0WSJvMocJsnlvGIw8_orRJMgO41P2RDaTo_HaaJZNN8

Webinar „Datele deschise și metodele de bioinformatică sunt un instrument puternic pentru descoperiri noi”

1 Bioinformatics and open data enables data-driven medicine

2 Data take the center stage

3 Flood of omics data

4 Research in Pharmacogenomics

5 Public repositories

6 Computational data-driven research

Bioinformatics and open data enables data-driven medicine

Serghei Mangul, Ph.D.
Assistant Professor,
Department of Clinical Pharmacy
USC School of Pharmacy

<https://mangul-lab.usc.edu/>

USC University of Southern California

Serghei Mangul

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

<https://usmf.md/ro/noutati/conferentiarul-serghei-mangul-datele-deschise-si-metodele-de-bioinformatica-sunt-un>

Rețeaua diasporei medicale DiaMed

**Consiliul Științific
al Diasporei**

**Extinderea conceptului
de colaborare, în scopul
menținerii comunicării
bilaterale**

**Masa rotundă – Extinderea
rețelei DiaMed, în cadrul
Conferinței USMF „Nicolae
Testemițanu,, 2021**

DiaMed

**Colaborarea continuă cu
reprezentanții diasporei
medicale.**

REȚEAUA DIASPOREI MEDICALE – DiaMed

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie (USMF) „Nicolae Testemițanu”,
Corina Iliadi-Tulbure

Agenția de Guvernare Electronică

GUVERNAREA ELECTRONICĂ PENTRU DIASPORA

Vlad Manoil

Coordonator reinginerie servicii publice

e-Guvernarea

Înseamnă o guvernare ~~electronică~~ **eficientă**
cu utilizarea instrumentelor TIC

Eficiența guvernării electronice se transpune în:

1. Servicii publice calitative, prietenoase și accesibile, online și offline
2. Instituții guvernamentale eficiente, orientate pe cetățeni
3. Guvernare participativă și transparentă

Infrastructura de e-guvernare face posibilă modernizarea serviciilor publice sectoriale, inclusiv a celor electronice, și consistă dintr-un șir de platforme și micro-servicii, care realizează funcționalități tipice serviciilor electronice, cum ar fi autentificare, plăți, schimb de date etc.

- **Portalul serviciilor publice** – ghișeu virtual unic pentru serviciile publice
- **Portalul guvernamental de date** – ghișeu unic pentru datele administrative și datele deschise
- **MPay®** – serviciul guvernamental de plăți electronice
- **MCloud®** – infrastructura guvernamentală cloud
- **MConnect®** – platforma guvernamentală de interoperabilitate
- **MLog®** – serviciul guvernamental de jurnalizare
- **MPass®** – serviciul guvernamental de autentificare
- **MSign®** – serviciul guvernamental de semnătură electronică
- și altele

IDENTITATEA ELECTRONICĂ ȘI ÎNCREDEREA

Din punct de vedere istoric, identitatea era verificată prin **familiaritate**...

... după care a început a căpăta forma **actelor de identitate fizice**

Într-o societate „digitală”, mecanismele tradiționale **nu sunt capabile să asigure nivelul necesar de încredere**

Oamenii au nevoie să își probeze identitatea **online, în mod fiabil și sigur**

Pe internet nimeni nu știe că ești câine

© P. Steiner, The New York Magazine, 1993

Serviciul electronic guvernamental de
autentificare și control al accesului

- **Înregistrarea utilizatorilor** în vederea accesării serviciilor electronice **și a sistemelor informaționale** aferente;
- **Autentificarea utilizatorilor** cu furnizarea informațiilor despre identitatea autenticată, în sistemele informaționale ale beneficiarilor serviciului MPass;
- Furnizarea informațiilor despre **identitatea autenticată** a utilizatorului, necesare pentru procesul de autorizare;
- **Gestionarea permisiunilor persoanelor** în sistemele informaționale.

Peste 143 000 utilizatori MPass

Serviciul de autentificare și
control al accesului

Selectați modalitatea de autentificare

Semnătura mobilă

+373 XXX00000

Trimite

Semnătura electronică

Serviciul Tehnologia Informației și
Securitate Cibernetică

Buletin de identitate
electronic

AGENȚIA SERVICIIL PUBLICE

Autentificarea în 2 pași

IDNP

Parolă

Intră

Am uitat parola | Nu am cod de verificare

Digitalizarea serviciilor publice este, de cele mai multe ori, **imposibilă** fără utilizarea **semnăturii electronice**.

Acest fapt generează **multe întrebări privind valoarea legală, aplicabilitatea, securitatea semnăturii electronice, etc.**

SEMNĂTURA OLOGRAFĂ VS SEMNĂTURA ELECTRONICĂ

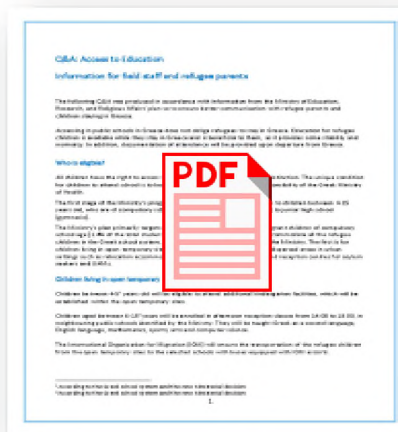

Tip
document

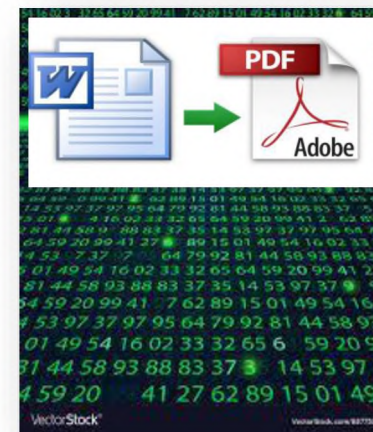
Scris

Electronic

Digital

Cum
semnăm ?

Semnatura olografa

efcc61c1c03db8d8ea85
69545c073c814a0ed755

Semnatura electronica

- Reprezintă identitatea digitală a persoanei
- Este un set de simboluri digitale
- Se bazează pe mecanisme criptografice și certificate electronice
- Oferă un nivel înalt de securitate
- Este imposibil de contrafăcut
- Produce aceleași efecte juridice ca și semnătura olografă
- Include marca temporală (momentul semnării)

Serviciul electronic guvernamental integrat
de semnătură electronică

- **Aplicarea semnăturii electronice** la semnarea documentelor
- **Verificarea autenticității** semnăturii electronice aplicate pe documentele digitale;
- **Validarea acțiunilor** în cadrul sistemelor informaționale;
- **Integrarea soluțiilor** privind semnătura electronică, oferite de către diferiți furnizori de semnătură electronică.

Peste 2 mln. semnări lunar

TIPURI DE SEMNĂTURII ELECTRONICE

Semnătura mobilă
MoldCell și Orange

Tokenul USB
Serviciul Tehnologia
Informației și
Securitate Cibernetică

Buletinul electronic Agenția Servicii Publice

COMING SOON

Serviciul
guvernamental
de semnătură
electronică

[Semnează electronic](#) [Verifică semnătura](#) [Media](#)

Semnează sau verifică semnătura documentelor electronice

 [Semnează](#)

 [Verifică](#)

CENTRUL DE ASISTENȚĂ

Servicii Publice Electronice

022 820 000

[Termeni și condiții](#)
[Întrebări frecvente](#)
[Procedura de integrare](#)
suport.msign@egov.md

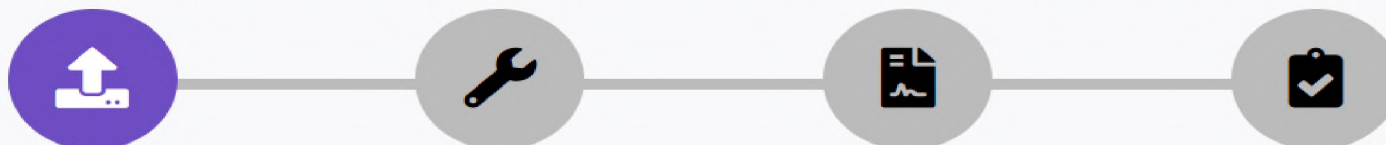
©2021 AGENȚIA DE
GUVERNARE ELECTRONICĂ
Versiunea 2.2106.16.1

Serviciul
guvernamental
de semnătură
electronică

[Semnează electronic](#) [Verifică semnătura](#) [Media](#)

Încărcați unul sau mai multe fișiere pentru semnare

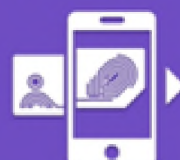
#	Nume ^	Dimensiune ^
 Selectați sau trageți fișiere aici.		

Motivul semnării (opțional), ex: Aprobat, Avizat, Rezoluție, etc.

Alegeți unul din instrumentele de semnare

Semnătura mobilă

+373

Număr de telefon

☐ Memorează numărul de telefon

 Expediază

Semnătura electronică

Serviciul Tehnologia
Informației și Securitate
Cibernetică

**Buletin de identitate
electronic**

AGENȚIA SERVICII PUBLICE

 Anulare

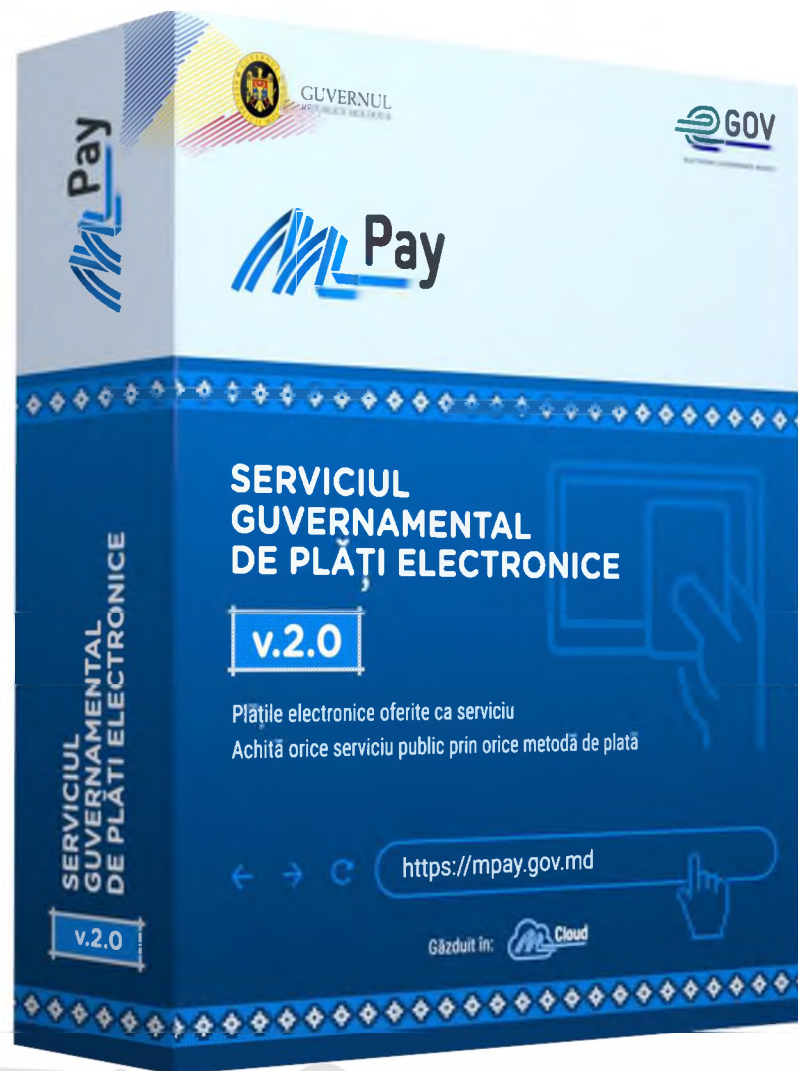

- Semnătura electronică curentă este **valabilă 2 ani**
- Documentele semnate electronic **nu expiră** odată cu expirarea semnăturii electronice
- **Toate** exemplarele digitale ale unui document electronic se consideră originale
- Pentru a semna din numele unei persoane juridice **nu este obligatorie** referința la persoana juridică
- Documentul semnat electronic și tipărit ulterior **nu are forță juridică**
- Documente semnate olograf și scanate **nu sunt semnate electronic și nu au forță juridică**
- Prezența elementelor grafice în document **nu confirmă** că documentul electronic este semnat electronic

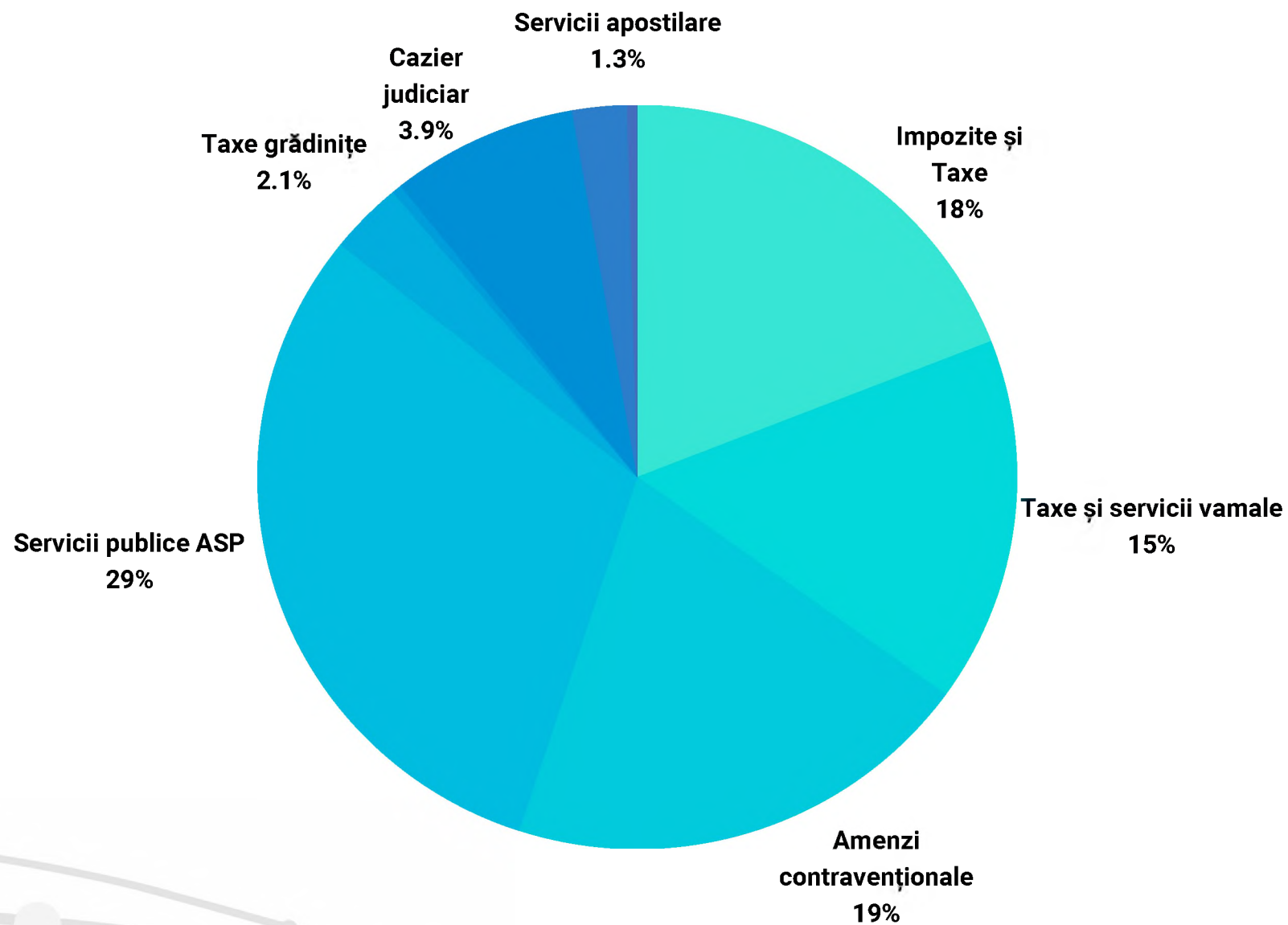
Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice

- **MPower** oferă persoanelor fizice și juridice un mecanism eficient, fiabil și modern pentru acordarea împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice.
- La moment suportă **25 de tipuri** de împuterniciri pentru obținerea circa a **70 de servicii/documente** de la instituțiile de stat:
 - *Cazierul judiciar;*
 - *Documente de stare civilă;*
 - *Informații din Registrul de stat al populației;*
 - *Informații din Registrul bunurilor imobile (certificate, extrase, planuri);*
 - *Informații din Registrul unităților de transport și conducătorilor auto (ridicarea permisului de conducere, plăci de înmatriculare);*
 - *Acte permissive (licențe, autorizații, certificate);*

Serviciul guvernamental
de plăți electronice

- Serviciu universal de încasare a plăților pentru serviciile publice
- 790 servicii cu plată ale 88 prestatori de servicii cu plată
- 14 prestatori de servicii de plată (bănci, Î.S. Poșta Moldovei, terminale de plată)

PORTALUL SERVICIILOR PUBLICE

- Ghișeu unic pentru accesarea serviciilor publice electronice
- Accesibil pe adresa servicii.gov.md
- Posibilitate accesare servicii electronice

**Peste 0,5 mln. vizitatori
unici anual**

Portalul Serviciilor Publice

RO RU EN

servicii | portal | gov.md

Servicii disponibile

649

178 e-Servicii

➔ Servicii A-Z

➔ cetățeni

➔ business

➔ vizitatori

➔ scenarii de viață

Bunuri imobile, construcții

Informații cadastrale, Lucrări cadastrale

Cultură, educație, cercetare

Acte de studii, Cursuri, Instruire on-line, Proprietate intelectuală

Servicii de documentare

Acte de cetățenie, Acte de identitate, Acte de stare civilă, Acte notariale, Documentarea conducătorilor auto, Documentarea mijloacelor de transp...

Informare și petiționare

Centru de apel, Informații statistice, Petiții

Justiție și drepturile omului

Drepturile omului, Legislație, Societatea civilă

Angajare în câmpul muncii

Ajutor de șomaj, Cursuri de calificare, Îndemnizații, Locuri vacante

Sănătate

Asigurări medicale, Instituții medico-sanitare

Licențe și permise speciale

Arme de foc, Permise de pescuit

Finanțe, impozite și taxe

Cerificat despre lipsa restanțelor față de buget

➔ servicii finale

Top Accesari Servicii

Eliberarea cazierului judiciar persoanelor fizice

Acces gratuit la date din registrul bunurilor imobile

Eliberarea duplicatului certificatului de naștere

Verifica IDNP

Eliberarea cazierului judiciar detaliat persoanelor fizice

Ultimele Plasate

Oferirea accesului la serviciile fiscale electronice și interacți...

Efectuarea cercetărilor arhivistice tematice

Eliberarea copiilor documentelor Fondurilor Direcției generale A...

Eliberarea certificatelor de arhivă și a extraselor din documente...

Eliberarea cazierului judiciar persoanelor fizice

ACCESEAZĂ

PORTALUL SERVICIILOR PUBLICE 2.0

- Interfață mai prietenoasă, adaptată pentru telefoanele mobile
- Căutare avansată, morfologică
- Evenimente de viață
- Optimizarea interacțiunii cu utilizatorii (chat-bot);
- Alinierea la cerințele UE (Single Digital Gateway)

Portalul Serviciilor Publice

Caută

19 evenimente de viață și 726 de servicii publice disponibile, din care 251 de e-Servicii

Toate

Cetățeni

Business

Vizitatori

Cumpărarea/vânzarea unui automobil

Achiziția unui automobil se poate face prin una din următoarele două modalități:
Achiziția pe piața...

Obținerea actelor de identitate (buletin, pașaport...

Dizabilitate, pierderea capacității de muncă

În cazul în care aveți afectări/deficiente, limitări de activitate și/sau restricții de participare...

Construirea unei case

Cerințe specifice pentru construirea unei case Pentru construirea unei case trebuie să întreprind...

Închiderea unei afaceri

Cerințe specifice închiderii unei afaceri În capacitatea de întreprinzător aveți dreptul să înceta...

Obținerea permisului de conducere

Pentru a conduce un autovehicul pe drumurile publice, trebuie să dețineți un permis valid de conducere...

Vizare permisului de armă de deținere și, după caz...

Vizare permisului de armă de deținere și, după caz, de port al armei persoana fizica

Certificarea evaluatorilor bunurilor imobile

Certificarea evaluatorilor bunurilor imobile

Certificat de clasă

Alocație socială de stat pentru persoanele cu diza...

Obținerea alocației sociale de stat pentru

Autorizarea modificării capitalului social sau a c...

Autorizarea modificării capitalului social

Atestarea și legitimarea donatorului voluntar perm...

Atestarea și legitimarea donatorului

MCABINET – PORTALUL TĂU PERSONALIZAT

- Accesibil pe adresa mcabinet.gov.md
- 13 blocuri de date
- Alerte și atenționări personalizate
- Posibilitate generare documente confirmative, semnate electronic
- Disponibil și pentru persoanele juridice

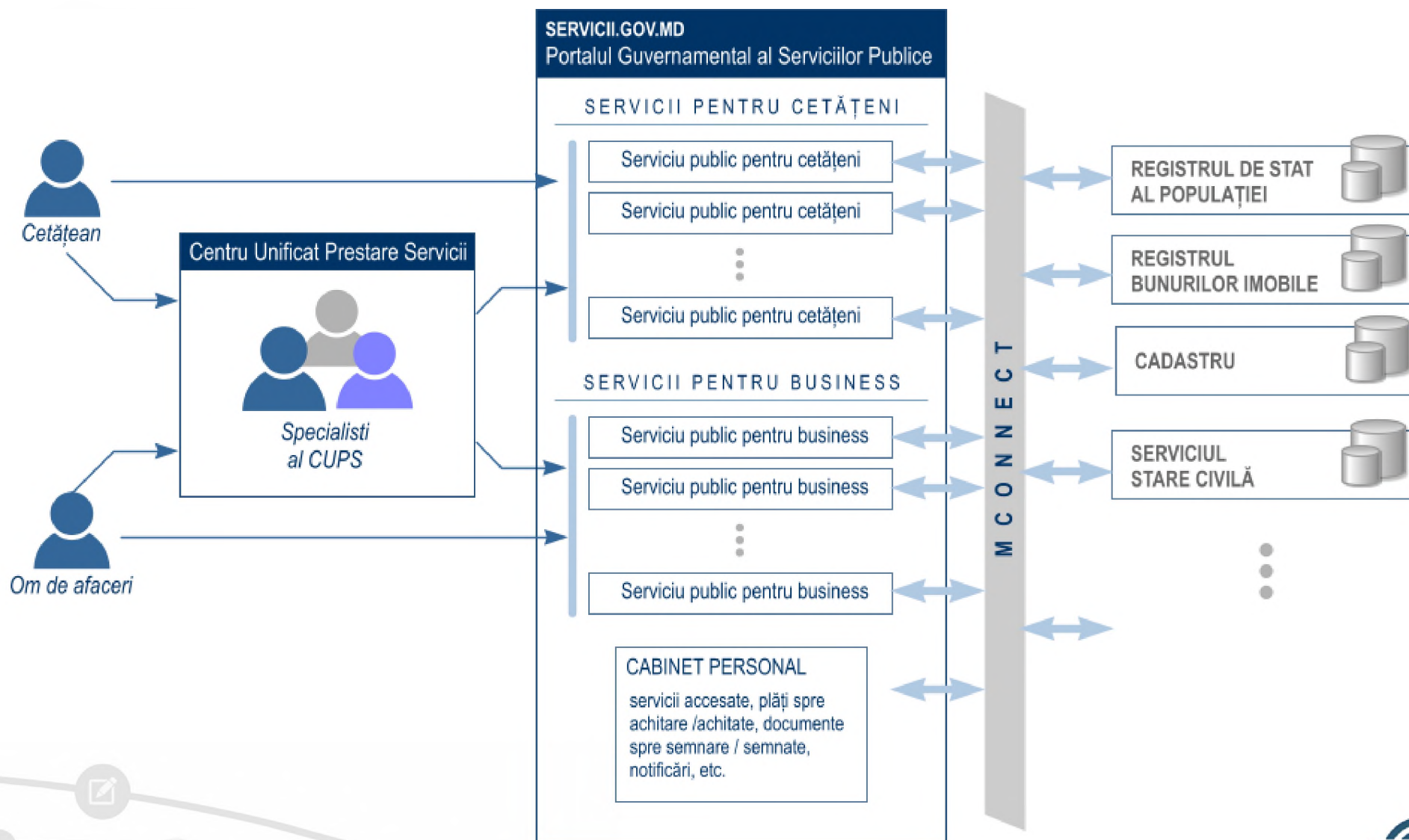
The screenshot displays the MCABINET portal for user Igor BERCU. The interface is organized into a sidebar on the left and a main content area on the right. The sidebar contains sections for 'INFORMAȚIE PERSONALĂ' (Personal Information) and 'BLOCURI' (Blocks), each with a list of links to various services. The main content area features a personalized greeting and a summary of upcoming appointments. Below this, there is a grid of 13 data blocks, each representing a different service area. Each block includes a title, a status indicator (e.g., 'ACTUALIZAT'), and specific data points relevant to the user's profile.

Blocuri de date	Detalii
Sănătate	Ultima vizită: 02.11.2020, 02.11.2020. Medic: CROITORU MARIA. Locație: IMSP AMT Centru.
Alegeri	Locație: Căminul nr. 4, al Universității Pedagogice de stat Ion Creangă. Data: 03.07.2021. Valoare: 037.43 MDL.
Plăți MPay	Perioada: 08.2020 - 08.2021. Valoare: 037.43 MDL.
Asigurări sociale, CNAS	Perioada: 08.2020 - 08.2021. Valoare: 21825.14 MDL.
Situație fiscală	Situație fiscală pentru 2020. Valoare: 37.225.25 MDL.
Bunuri imobile	În total 12 bunuri imobile. Valoare: 0.2+100 ha.
Vehicule în posesie	Nu deține nici un vehicul în posesie.
Afaceri	În total 2 afaceri. Valoare: 14.82.2014.
Contravenții	Nu aveți înregistrări.
Istoricul accesării datelor personale	Perioada: 07.2021 - 08.2021. Valoare: 10.
Imputerniciri de reprezentare	Nu aveți imputerniciri.
Traversări de frontieră	Perioada: 08.2020 - 08.2021. Valoare: 4.

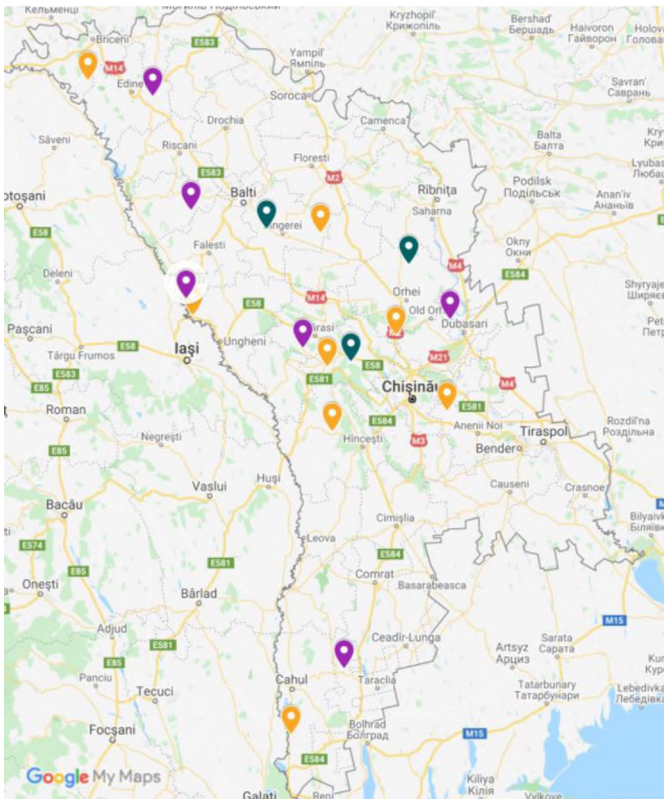

- Canal alternativ de prestare a serviciilor publice prin care depunerea cererilor și eliberarea documentelor este efectuată de o altă instituție (APL I și Oficiile Consulare).
- Prestatorii de servicii asigura în continuare prestarea propriu-zisă a serviciilor
- 22 instituții și 24 servicii participante în programul pilor (2021-2022)

PRESTAREA SERVICIILOR PRIN CUPS

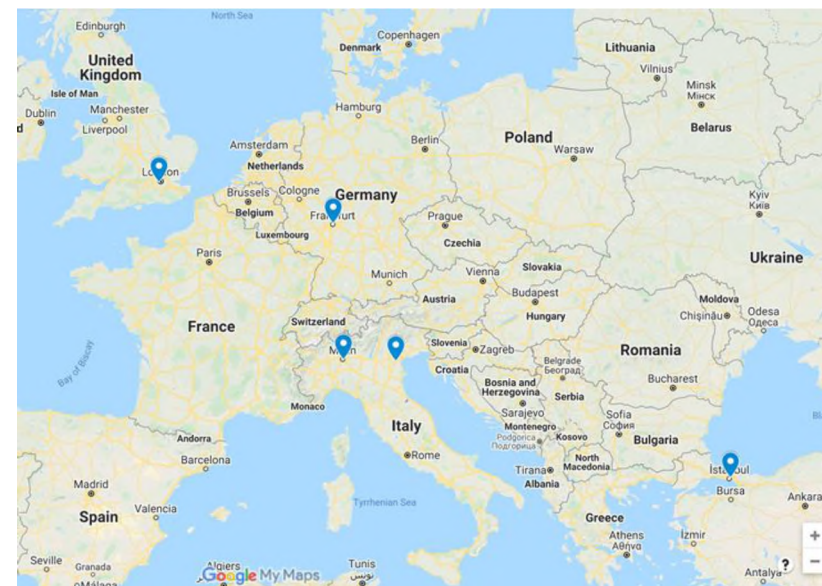
LOCAȚIILE PARTICIPANTE ÎN ETAPA DE PILOTARE

Conform numărului populației:

- **Primării mari (peste 5000) – 8**
- **Primării medii (2500-5000) – 3**
- **Primării mici (până la 2500) – 6**

1. Albota de Sus, r. Taraclia
2. Biliceni Vechi, r. Sîngerei
3. Chiperceni, r. Orhei
4. Colibași, r. Cahul
5. Corjeuți, r. Briceni
6. Holercani, r. Dubăsari
7. Limbenii Noi, r. Glodeni
8. Lozova, r. Strășeni
9. Mereni, r. Anenii Noi
10. Parcova, r. Edineț
11. Pănășești, r. Strășeni
12. Pelinia, r. Drochia
13. Pepeni, r. Sîngerei
14. Peresecina, r. Orhei
15. Pîrjolteni, r. Călărași
16. Sculeni, r. Ungheni
17. Taxobeni, r. Fălești

1. Ambasada Marii Britanii
2. Consulatul General Frankfurt
3. Consulatul General Milano
4. Consulatul General Padova
5. Consulatul General Istanbul

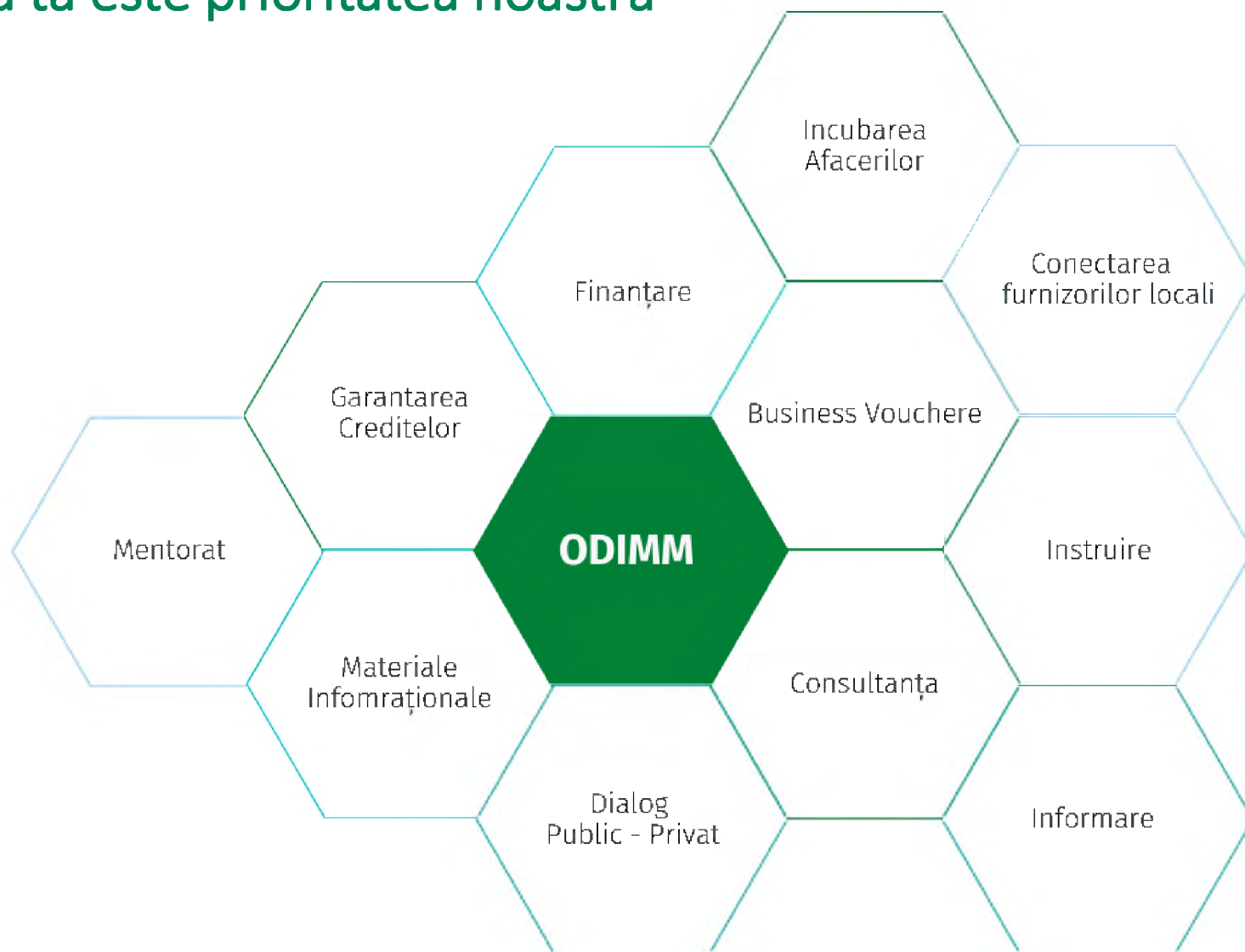
ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNTRERINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

Afacerea ta este prioritatea noastră

Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) este o instituție publică, non-profit creată în 2007 prin Hotărâre de Guvern.

Prioritatea majoră a ODIMM este să dezvolte o economie sustenabilă prin oferirea unui spectru larg de servicii, dezvoltare de ecosisteme, educație antreprenorială și facilitare a accesului la resurse financiare.

Programe de stat pentru susținerea IMM

E-LEARNING PLATFORM

Instruiri antreprenoriale în regim on-line la toate etapele de dezvoltare a afacerii

Fondul de garantare a creditelor

Programul de atragere a remitențelor în economie

Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri

Programul de Promovare a Participării Agenților Economici la Târguri și Expoziții

Programul de susținere a antreprenorialului feminin

Programul de susținere a tinerilor în afaceri

Programul de ecologizare a IMM

Programul privind Digitalizarea IMM

Programul de creștere și internaționalizare

Programul-pilot de creare a Platformelor Industriale Multifuncționale

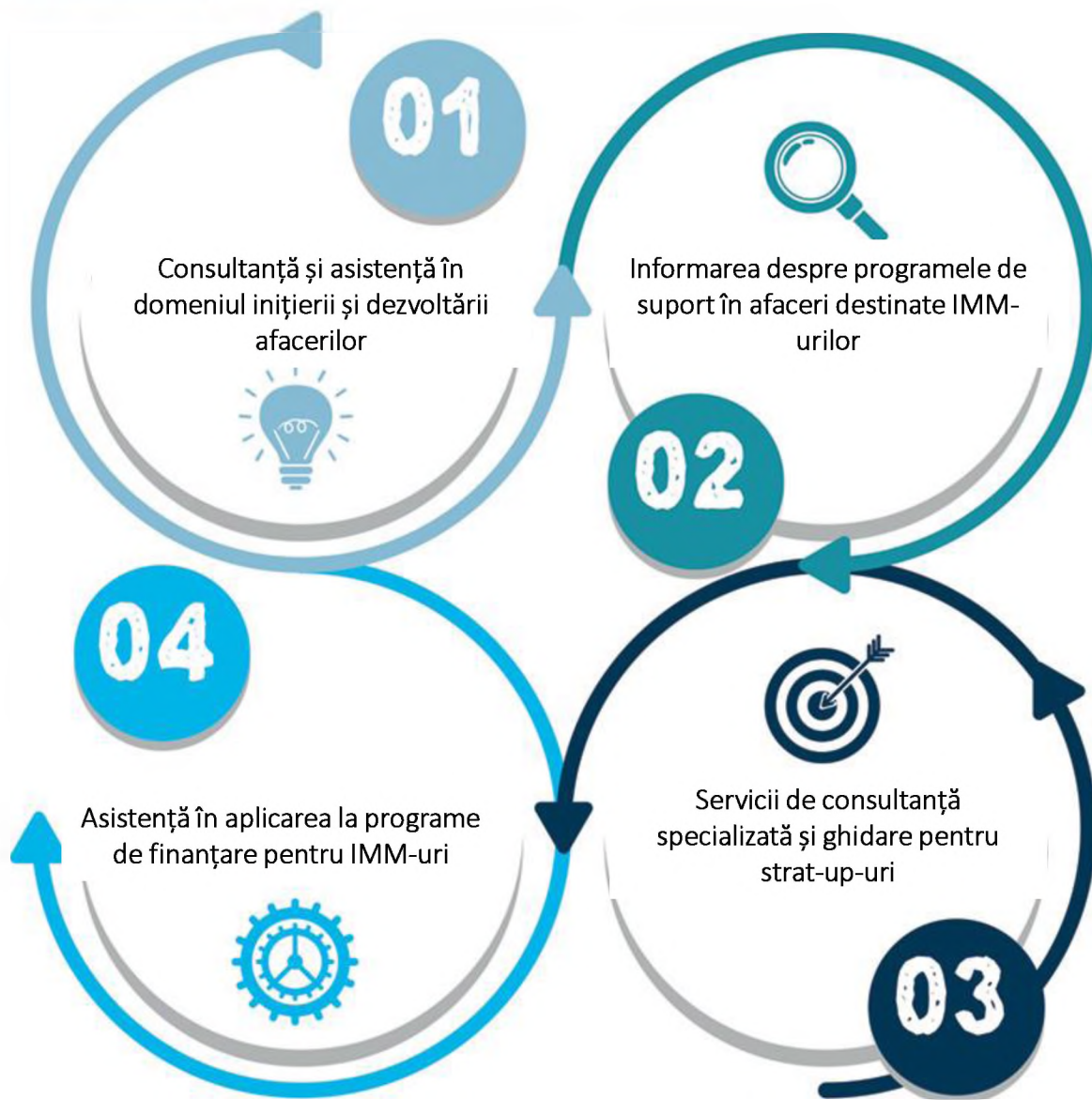
Programul Guvernamental "Prima Casă"

Rezultate ODIMM în 14 ani

Servicii non-financiare prestate în 2020

	Servicii →	Materiale informaționale	Informare și consultanță	Instruire	Mentorat	Match – making/ B2B
1	Identificarea suportului necesar	V	V	V	-	-
2	Elaborarea Planului de afaceri	V	V	V	V	-
3	Acces la finanțare	V	V	V	V	-
4	Creștere și export	-	V	V	-	V
5	Identificarea partenerilor în afaceri	-	V	V	V	V
6	Ecologizarea afacerilor	V	V	V	-	-
7	Digitalizarea afacerilor	V	V	V	-	V
8	Antreprenoriatul feminin	V	V	V	V	V
9	Incubarea afacerilor	V	V	V	-	-
10	Gestiunea eficientă a afacerilor	V	V	V	V	-
11	A doua șansă în afaceri	-	-	-	V	-
12	Altele	-	V	-	V	V

SERVICII ACORDATE:

- Inițierea afacerii;
- Dezvoltarea și extinderea afacerii;
- Redresarea situației financiare și accesul la finanțare;
- Aplicare la Programe de suport pentru IMM-uri;
- Depășirea conflictelor cu instituțiile financiare, organele fiscale, APL etc.

CONTACTE:

Telefon +373 22 22-57-99

Email: ccaa@odimm.md

Ghidul resurselor financiare

GHIDUL RESURSELOR FINANCIARE PENTRU IMM-URI ȘI START-UP-URI

„Ghidul resurselor financiare pentru IMM-uri și start-up-uri” a fost publicat cu sprijinul Proiectului „Consilierea Guvernului Republicii Moldova în politici economice”, implementat de GIZ Moldova cu suportul financiar al Ministerului Federal pentru Cooperare Economică și Dezvoltare al Germaniei (BMZ) și al Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC).

Cuprins

Abrevieri	4
Introducere	6
Capitolul 1:	7
Primii pași în afaceri	
Capitolul 2:	20
Impozite și taxe	
Capitolul 3:	31
Planificarea afacerii și atragerea investițiilor	
Capitolul 4:	40
Resurse financiare pentru afacerea ta	
Capitolul 5:	56
Granturi, credite preferențiale și asistență tehnică	
Anexa nr. 1: Noțiuni și definiții de bază	60
Anexa nr. 2: Indicatorii financiari ai afacerii	64
Anexa nr. 3: Produse de finanțare bancară	68
Anexa nr. 4: Băncile comerciale din Republica Moldova	97
Anexa nr. 5: Organizații de creditare nebanară	101
Anexa nr. 6: Organizații și unități de implementare a programelor de finanțare	106
Anexa nr. 7: Spații de lucru în comun (coworking)	107

Instrumentele de suport financiar

	Programe de suport în afaceri, cu componenta financiară	Suma max. a suportului	Pondere grantului	Tip de suport	Etapa de dezvoltare a afacerii		
					Debutante	În dezvoltare	Cu potențial de Internaționalizare
1	PARE 1+1	250.000 lei	50%	Grant	V	V	-
2	Programul Femei în Afaceri	165.000 lei 1.639.000 lei	90% 70%	Grant Grant	V	V	V
3	Programul Start pentru tineri: o afacere durabilă la tine acasă	180.000 lei	90%	Grant	V	V	-
4	Digitalizarea IMM	20.000 lei 200.000 lei	0% 90%	Voucher Grant	-	V	V
5	Creștere și internaționalizare	50.000 lei 2.000.000 lei	0% 50%	Voucher Grant	-	V	V
6	Ecologizarea IMM	200.000 lei 500.000 lei	70% 50%	Grant Grant	-	V	V
7	Participare la târguri și expoziții	1.000 lei + 4.000 lei	- 50%	Grant Grant	-	V	V
8	Fondul de garantare a creditelor	Max. 7.000.0000 lei	Max. 80%	Garanție financiară	V	V	V

Instrumentele de suport financiar

	Programe de suport în afaceri, cu componenta financiară	Statutul companiei		Cine poate aplica?	Când puteți aplica?	Detalii și date de contact pot fi accesate aici:
		Start-up	Activă			
1	PARE 1+1	V	V	Lucrători migranți sau rude de gradul întâi.	Continuu	https://www.odimm.md/ro/pare
2	Programul Femei în Afaceri	V	V	Femei care planifică să-și inițieze sau extindă afacerile, în special în zonele rurale.	Apel	https://www.odimm.md/ro/femei-in-afaceri
3	Programul Start pentru tineri: o afacere durabilă la tine acasă	V	V	Tinerii, cu vârsta cuprinsă între 18 – 35 ani, doritori de a lansa o afacere sau care au inițiat și conduc o întreprindere care nu depășește termenul de doi ani de la înființare la data aplicării la Program, înregistrată pe teritoriul Republicii Moldova.	Apel	https://www.odimm.md/ro/start-tineri
4	Digitalizarea IMM	-	V	Întreprinderile mici și mijlocii, care și-au propus transformarea și dezvoltarea digitală pentru valorificarea potențialului inovativ și facilitarea accesului lor la piețele interne și externe.	Apel	https://www.odimm.md/ro/internationalizare
5	Creștere și internaționalizare	-	V	ÎMM care activează pe piață de cel puțin 2 ani, demonstrează o creștere continuă și planifică să se extindă pe noi piețe de desfacere și/sau să substituie importurile de produse/servicii în Republica Moldova.	Continuu	https://www.odimm.md/ro/internationalizare
6	Ecologizarea IMM	-	V	ÎMM-urile care planifică să implementeze acțiuni de ecologizare a proceselor de producere și prestare a serviciilor	Continuu	https://odimm.md/ro/ecoimm
7	Participare la târguri și expoziții	-	V	Orice agent economic care este clasificat ca întreprindere micro, mică sau mijlocie în conformitate cu art.5 al Legii nr. 179 din 21 iulie 2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care confirmă prin documente justificative privind achitarea taxei de înregistrare la expoziție și/sau taxei de arendă a spațiului expozițional în proporție de 100%;	Continuu	https://www.odimm.md/ro/expozitii
8	Fondul de garantare a creditelor	-	V	Orice întreprindere micro, mică sau mijlocie care corespunde criteriilor prevăzute de art.4 și 5 al Legii nr.179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii	Continuu	https://www.odimm.md/ro/fgc

Suport financiar

Oferit de ODIMM

2020

Proiecte investiționale
aprobate spre finanțare

1.257

Valoarea granturilor
acordate

133 mln.lei

Valoarea investițiilor
atrase în economie

225 mln.lei

TOTAL

Proiecte investiționale
aprobate spre finanțare

5.137

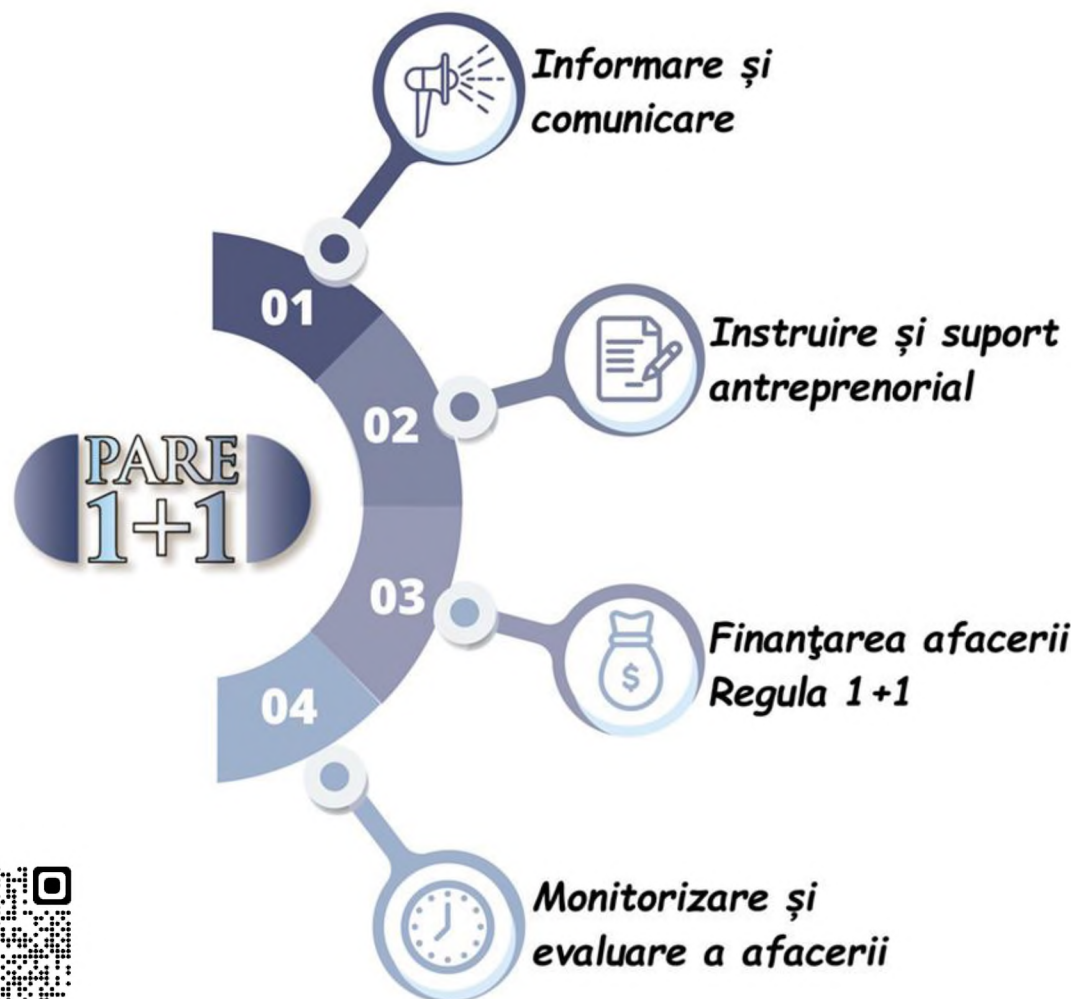
Valoarea granturilor
acordate

665 mln.lei

Valoarea investițiilor
atrase în economie

2 mlrd.lei

Programul de Atragere a Remitențelor în Economie (PARE 1+1) Lansat în 2010

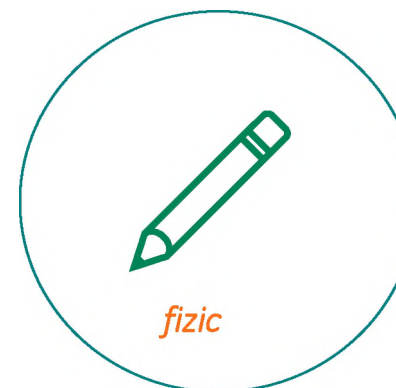
GRUPUL ȚINTĂ:

Lucrători migranți sau rude de gradul întâi.

Lucrătorul migrant în condițiile prezentului Program se consideră cetățeanul Republicii Moldova, plecat peste hotarele țării cu scopul desfășurării activității de muncă.

Ruda de gradul I a migrantului poate fi soțul/soția, părinții/înfietorii, fii/fiicele.

CUM APLICĂM?

sau

Programul de Atragere a Remitențelor în Economie (PARE 1+1) Lansat în 2010

INSTRUIREA

Durata instruirii - **2 săptămâni**

Modul de instruire – **online**

TEMATICI:

- Înregistrarea afacerii și gestionarea resurselor umane
- Planificarea afacerii. Elaborarea planului de afaceri
- Gestiunea financiară a afacerii și aspecte contabile
- Tipurile de finanțări și alte resurse necesare
- Marketing și vânzări (inclusiv on-line marketing)

SUPORT FINANCIAR:

Suma maximă a finanțării nerambursabile - **250 000 lei**

Pondere grantului - **max. 50%**

PRIORITĂȚI:

- stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii de către lucrătorii migranți și beneficiarii de remitențe;
- crearea de noi locuri de muncă;
- orientarea spre export și substituirea importurilor;
- aplicarea tehnologiilor moderne, transfer de know-how, inovații;
- implementarea proiectelor de eficiență energetică;
- crearea și dezvoltarea afacerilor în zone rurale;

2020

187

proiecte investiționale
susținute prin granturi

45.37

mln.lei

Valoarea granturilor
acordate

115.54

mln.lei

Valoarea investițiilor
atrase în economie

TOTAL

aprobate prin PARE 1+1

1815

proiecte investiționale
susținute prin granturi

381.71

mln.lei

Valoarea granturilor
acordate

1115.30

mln.lei

Valoarea investițiilor
atrase în economie

Prioritățile de susținere a IMM

CREAREA ȘI DEZVOLTAREA IMM-urilor

- *Acordarea continuă a suportului de stat în crearea și dezvoltarea afacerilor*
- *Susținerea afacerilor în dificultate (Programul "a doua șansă")*
- *Susținerea companiilor cu profil social și inserție "ANTERPRENORIAT SOCIAL"*
- *Dezvoltarea sectorului turismului receptor cu respectarea tradițiilor și valorificarea potențialului rural*

ACCESAREA PIEȚILOR

- *Suport în crearea legăturilor dintre companiile mici cu rețelele și companiile mari din Moldova*
- *Suport în asocierea dintre diverse companii pentru creșterea puterii de producere și vânzare pe piețele locale și internaționale (inițiativele de cluster)*
- *Suportul companiilor în creștere să creeze parteneriate și să ajungă pe piețe externe*
- *Substituirea unor produse/servicii de import cu cele autohtone*

TRANSFORMAREA DIGITALĂ ȘI INOVARE

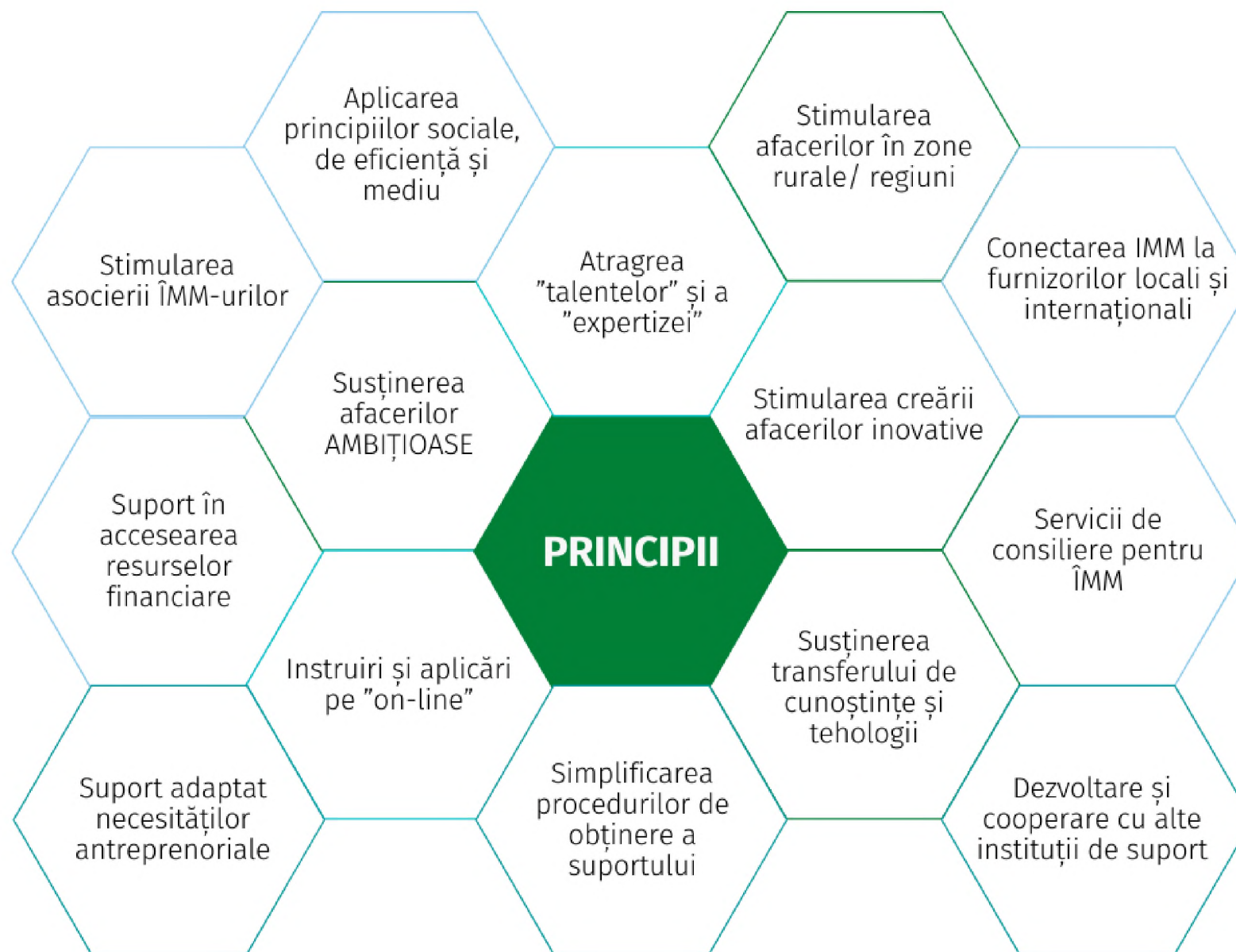
- *Tehnologizarea și re-tehnologizarea afacerilor*
- *Susținerea inovării digitale în afaceri și a cooperărilor cu sectorul TIC*
- *Integrarea treptată a sistemelor de plăți online și a posibilității de intrare pe platforme de vânzări naționale și internaționale*
- *Încurajarea inovării și transferului Tehnologic*
- *Alfabetizarea Digitală a IMM-urilor*
- *Dezvoltarea unui HUB Inovațional în Moldova*

SUSTENABILITATEA AFACERILOR

- *Accent sporit pe ecologizarea afacerilor, gestionarea eficientă a resurselor (naturale, materie primă, umane, energie) și a celor "prietenoase cu mediul"*
- *Susținerea dezvoltării întregului lanț de producere, inclusiv cu partea de reciclare și re-utilizare*
- *Tranziția spre dezvoltarea industrială în baza principiilor de specializare regională (dezvoltarea Incubatoarelor, Platformelor Industriale Multifuncționale, Parcurilor Industriale)*
- *Crearea unei rețele de suport în afaceri, atât fizice cât și cu reprezentanți profesioniști*

PRINCIPIILE DE BAZĂ

PRODUSE DE GARANTARE:

Condițiile de garantare a întreprinderilor	Debutante	Nou-create	Fondate de tineri antreprenori sau femei antreprenoare		Active	Exportatoare
			Nou	Active		
Cota maximă de garantare	80%	70%	70%		50%	
Suma maximă a garanției financiare (MDL)	500 000	700 000	1 000 000	5 000 000	5 000 000	7 000 000

REZULTATE :

Nr. total al garanțiilor

798

Nr. garnațiilor active

441

Suma totală a garanțiilor

460 mln.lei

Suma totală a investițiilor

1,6 mlrd.lei

Fondul de Garantare a Creditelor

Produsul de garantare ANTICRIZĂ

Criterii	Condiții specifice		
Suma maximă a garanției	Pentru credite destinate capitalului circulant sau refinanțării acestora		Pentru credite investiționale sau refinanțarea acestora
	Micro	Mici	Mijlocii
	1 000 000	3 000 000	5 000 000
			Suma creditului nu este limitată și se va negocia direct cu banca.
Cota maximă de garantare	80%		Suma și cota maximă de garantare se va determina reieșind din suma creditului, dar nu va depăși 80% din suma creditului sau 5 mln. lei.
Comisionul de garantare	0% pentru primul an de acțiune a garanției		
Termenul de acțiune a produsului	Produsul de garantare va fi activ până la 31.12.2021, cu posibilitatea prelungirii.		

*Pentru Produsul de garantare ANTICRIZĂ au fost bugetate 50 mil lei, din care au fost efectiv alocate doar 10 mil lei.

REZULTATE:

Nr. garanții ANTICRIZĂ

93

Suma garanțiilor

75,62 mln.lei

Suma investițiilor

168,47 mln.lei

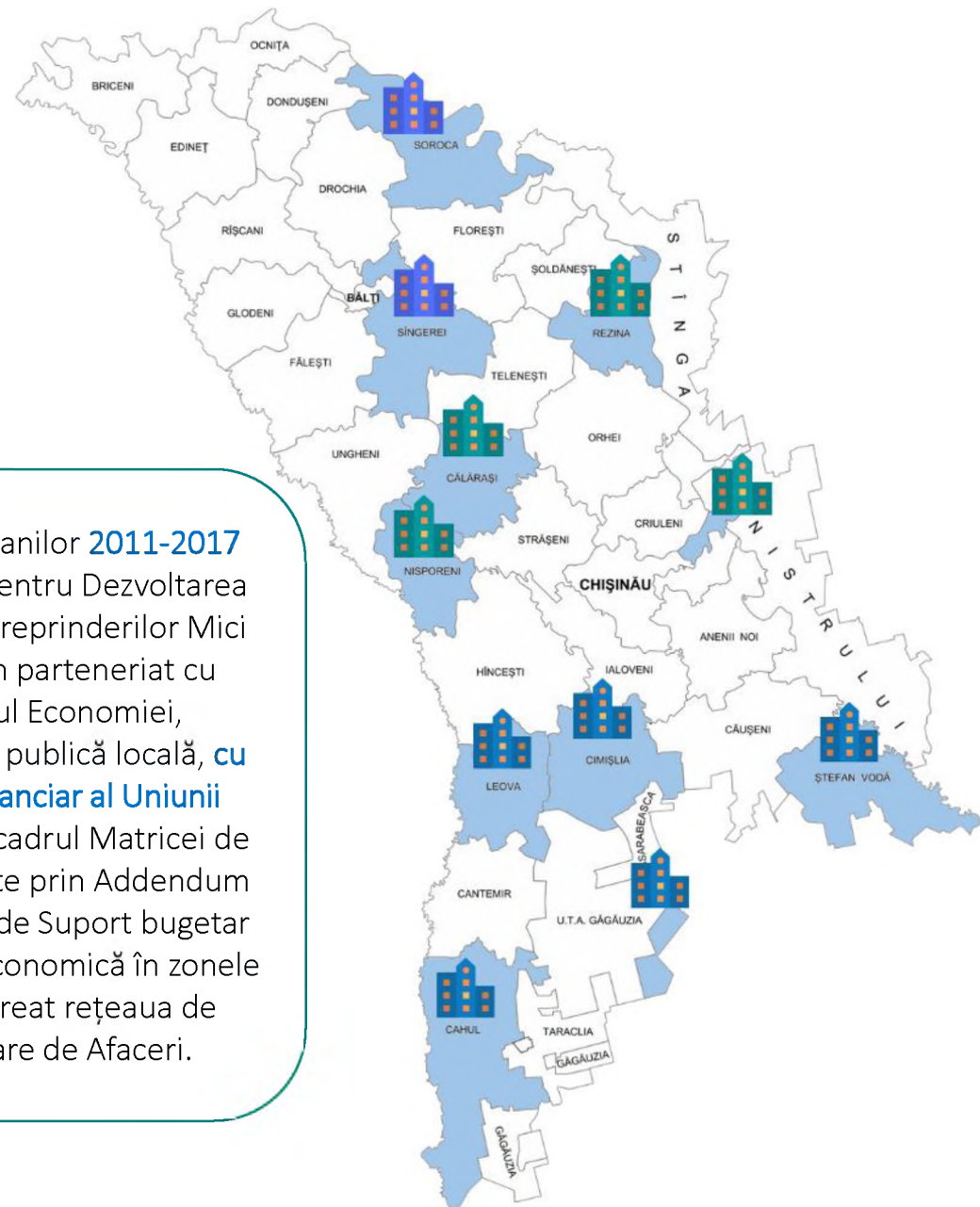

Suma creditelor contractate

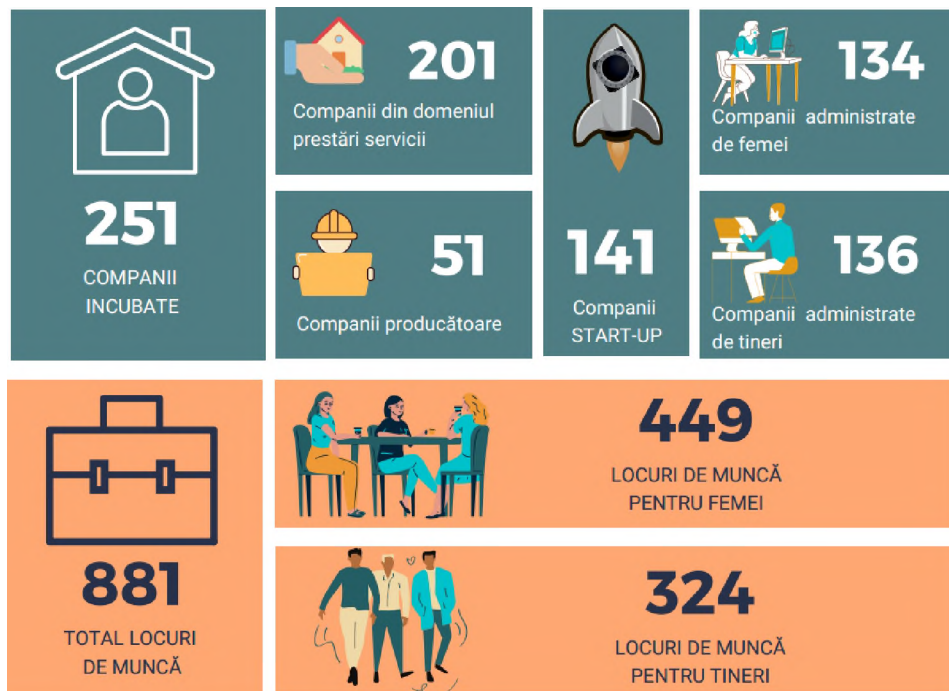
161,72 mln.lei

Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM) este o platforma de cooperare a **11 incubatoare** de afaceri, cu scopul de a sprijini atât înființarea cu succes a întreprinderilor, cât și dezvoltarea viitoare a acestora.

Incubatoarele de afaceri din **Soroca, Ștefan Vodă, Leova, Rezina, Sîngerei, Dubăsari, Ceadâr-Lunga, Nisporeni, Cimișlia, Călărași, Cahul** pun la dispoziția IMM infrastructura fizică necesară derulării afacerilor, servicii de consultanță în afaceri adaptate necesităților, oportunități de formare antreprenorială și de stabilire a contactelor în afaceri (networking).

Pe parcursul anilor **2011-2017** Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii în parteneriat cu Ministerul Economiei, administrația publică locală, **cu suportul financiar al Uniunii Europene**, în cadrul Matricei de Politici stabilite prin Addendum la Programul de Suport bugetar „Stimularea Economică în zonele Rurale”, a creat rețeaua de Incubatoare de Afaceri.

CE ESTE O PLATFORMĂ INDUSTRIALĂ MULTIFUNCȚIONALĂ (PIM)?

Teritoriu delimitat al statului (domeniul privat al statului), dotat cu infrastructura necesară, unde se desfășoară activități economice, preponderent din domeniul industriei, în vederea valorificării potențialului uman și material al regiunii date.

REGIUNI CU CARE AU FOST ÎNCHEIATE ACORDURI MEMORANDUM PRIVIND CREAREA PIM

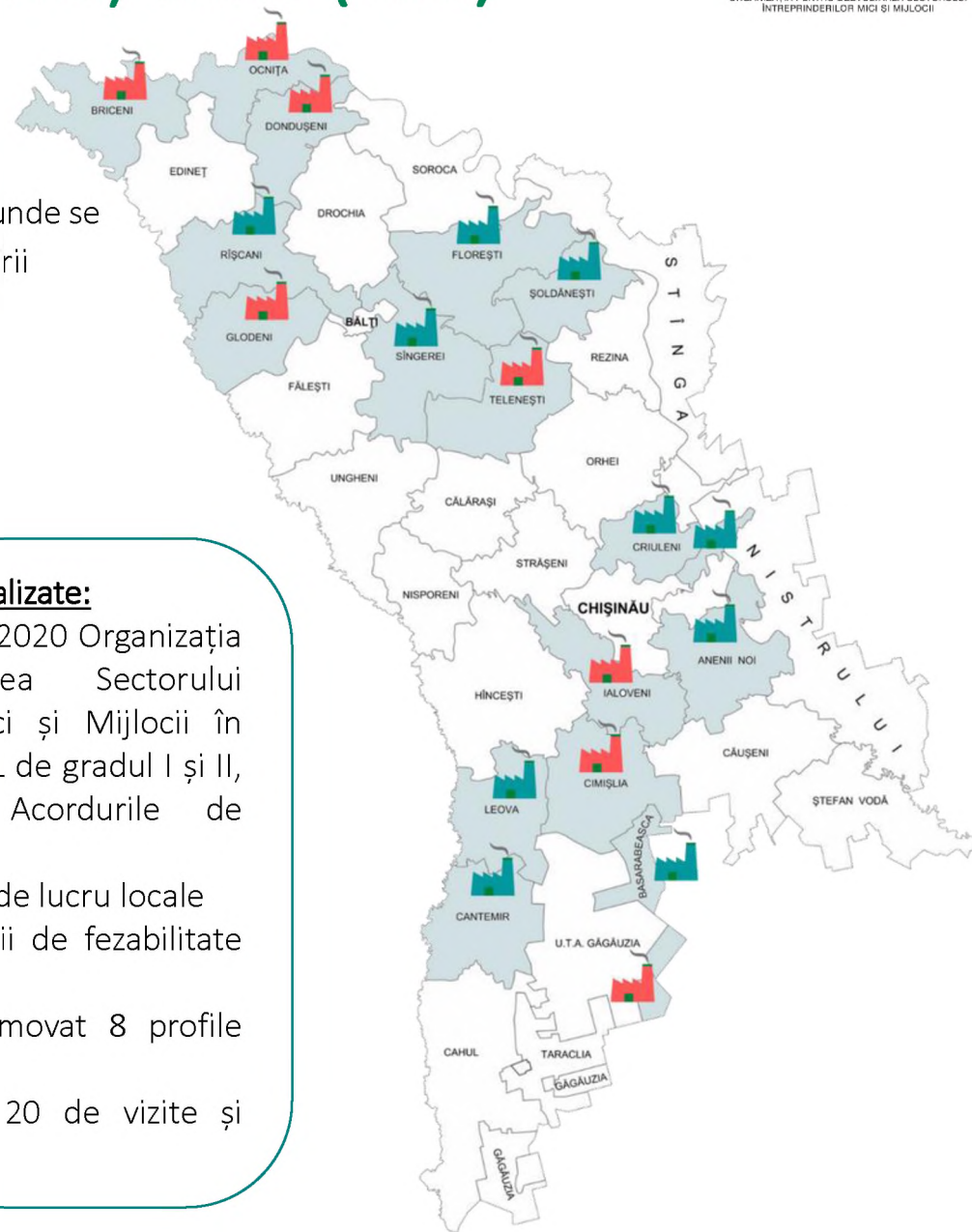

RAIOANE	SUPRAFAȚA	TIPUL TERENULUI
Glodeni	10,0	Greenfield
Briceni	6,5	Greenfield
Ceadâr-Lunga	7.2	Greenfield
Cimișlia	10,0	Greenfield
Ialoveni	6.54	Brownfield
Ocnîța	9,56	Greenfield
Dondușeni	7,50	Greenfield
Telenești	10,00	Greenfield

Acțiuni realizate:

Pe parcursul anului 2020 Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii în comun acord cu APL de gradul I și II, avînd la bază Acordurile de Înțelegere a:

- Creat 8 Grupuri de lucru locale
- Elaborat 7 Studii de fezabilitate tehnică;
- Elaborat și promovat 8 profile investiționale;
- Efectuat peste 20 de vizite și ședințe cu APL.

Date de contact:
Ștefan Cel Mare și Sfânt nr. 134, etajul 3

MD-2012, Chișinău Moldova

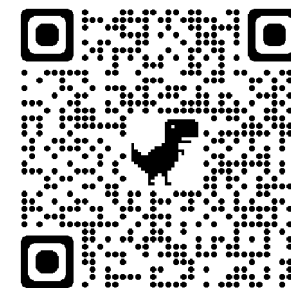
Phone: [+ 373 \(22\) 29 57 41](tel:+37322295741),

Fax: + 373 (22) 29 57 97

E-mail: info@odimm.md

Web: www.odimm.md

www.businessportal.md

Platforma electronică pentru vânzarea directă a VMS

*Implementată cu suportul Proiectului
USAID Transparența Sectorului Financiar în
Moldova (FSTA)*

USAID
DIN PARTEA POPORULUI
AMERICAN

Programul de vânzare directă a VMS

În scopul dezvoltării pieței interne a VMS, Ministerul Finanțelor urmărește creșterea accesibilității persoanelor fizice la procurarea VMS, prin Programul de vânzare directă a VMS.

0,9%
170,2 MIL. LEI

PONDEREA PERSOANELOR FIZICE

Ce este Platforma electronică (retail)?

Accesul pe platformă

**Cetățeni ai RM
care au împlinit
vârsta de 18 ani**

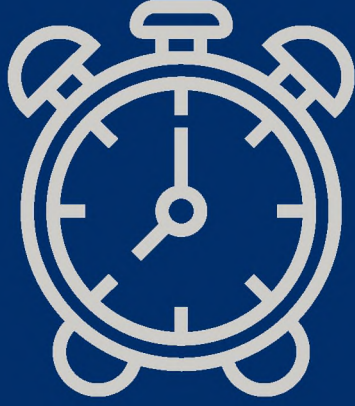

**Deținători ai
semnăturii
digitale/mobile**

**Cont într-o bancă
locală**

Operațiuni

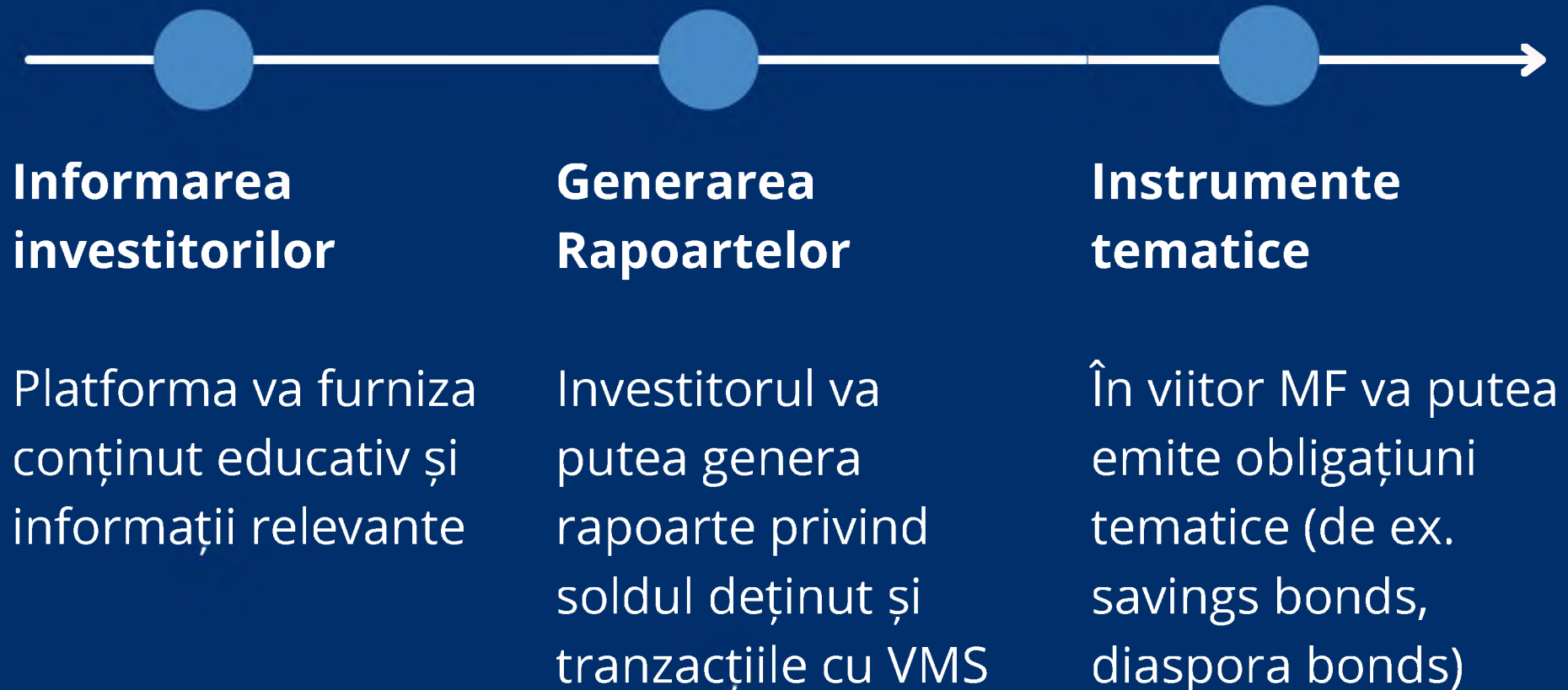

**Procurarea VMS
fără intermediere**

**Răscumpărarea
anticipată**

**Vânzarea de
către investitor**

Operațiuni auxiliare

Platforma electronică pentru vânzarea directă a VMS

*Implementată cu suportul Proiectului
USAID Transparența Sectorului Financiar în
Moldova (FSTA)*

USAID
DIN PARTEA POPORULUI
AMERICAN

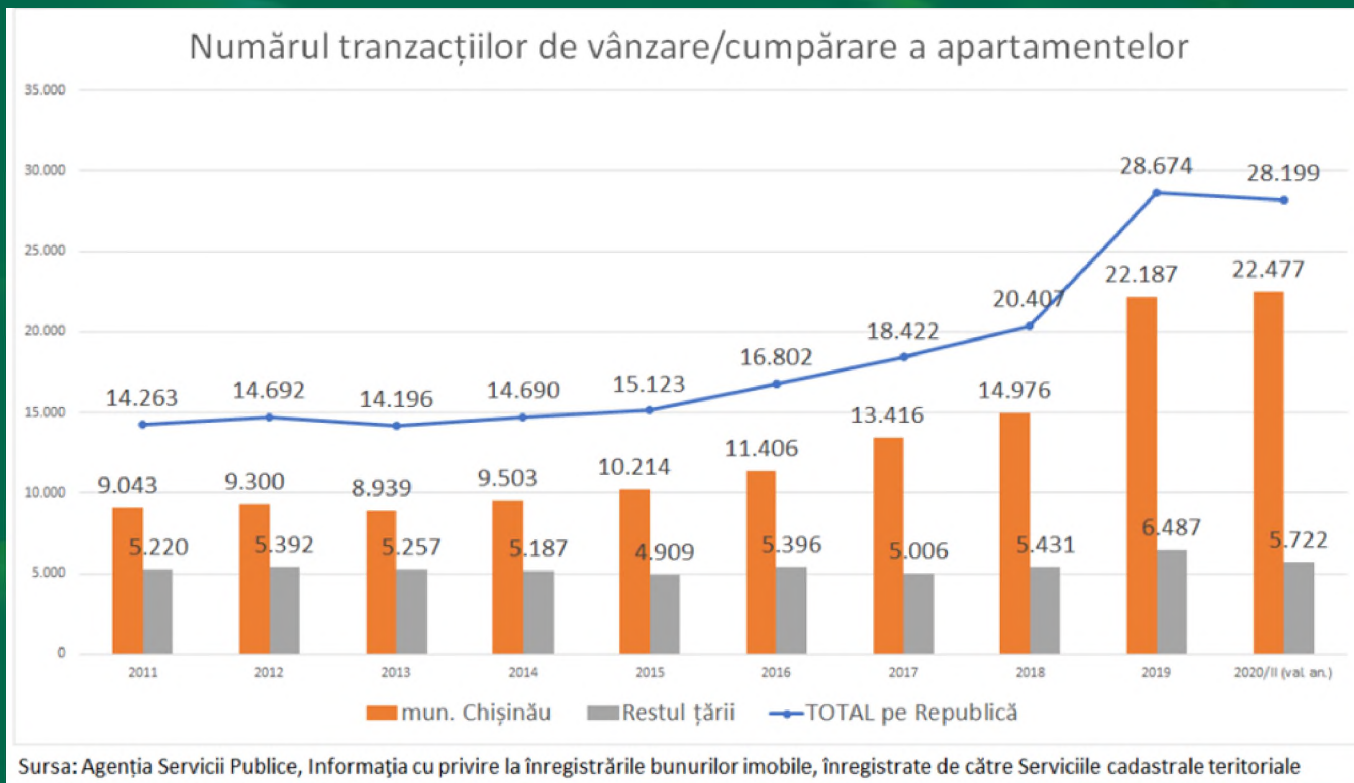
Credite Imobiliare de la MAIB

Ai oferte de care nu mai găsești în altă parte

Piața este în continuă creștere, ceea ce denotă oportunități investiționale.

Cea mai bună investiție, este investiția într-un bun imobil !

DE CE MOLDOVA-AGROINDBANK?

Suntem 3 in 1:

- **Bancă**
- **agent**
- **broker**

**Nu facem diferență dintre persoanele
care activează în țară și cele cu loc de
muncă peste hotare**

Nu solicităm fidejutor cu
venituri sau proprietate.

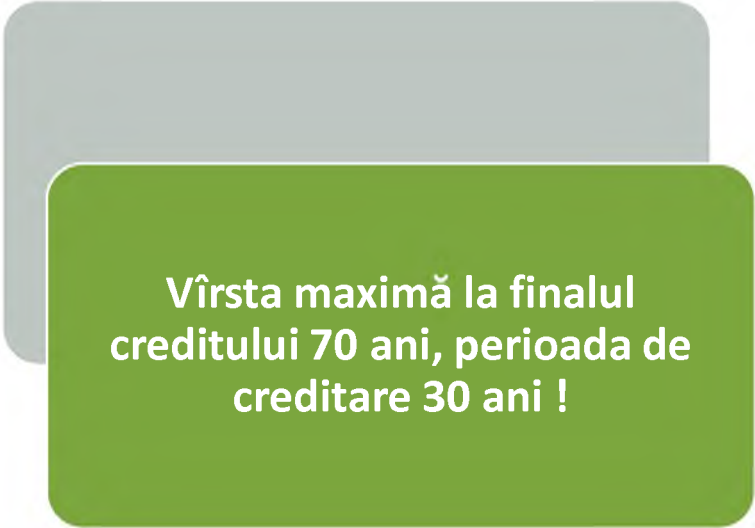
Suntem transparente

Oferim asistență pentru
înregistrarea actelor de
proprietate la ASP

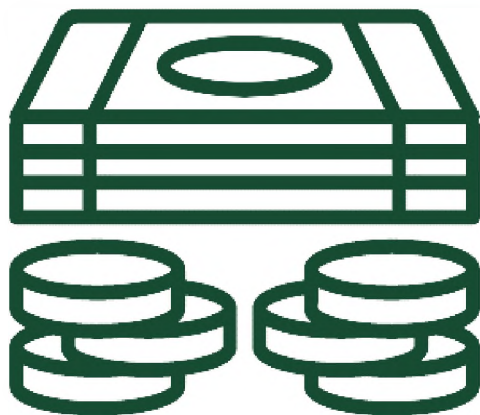

**Finanțăm pînă la 100% din
costul imobilului procurat !**

**Vîrsta maximă la finalul
creditului 70 ani, perioada de
creditare 30 ani !**

**70 % salariu, vechimea în
muncă min. 3 luni**

**Cu MAIB, drumul spre casa ta este mult
mai simplu ...**

ASIGURAREA DE VIAȚĂ

GRAWE

Winston CHURCHILL “ : Dacă ar fi după mine, aş scrie cuvântul ”asigurare” pe uşa fiecărei case şi pe fruntea fiecărui om, pentru că sunt convins că pentru sacrificii neconceput de mici, familii întregi pot fi protejate împotriva catastrofelor care le-ar putea distruge pentru totdeauna. Abia atunci aş putea fi mulţumit, căci asigurarea protejează familia în cazul ivirii unei nenorociri şi a unor pagube ireparabile.”

Riscul este incertitudinea unui rezultat – poate fi un eveniment neprevăzut care conduce la pierderi sau daune.

De ce ai nevoie de o asigurare?

- ✓ Niciodată nu știi ce ți se poate întâmpla (riscuri sunt prezente în toate aspectele vieții noastre)
- ✓ Beneficiezi de resurse financiare care să te ajute în cazul unor întâmplări neprevăzute.
- ✓ Ajută la limitarea pierderilor financiare atunci când se produce un accident.
- ✓ Ai grijă de afacerea și angajații tăi.
- ✓ Comportament responsabil, prevăzător față de tine însuși și față de membrii familiei tale și nu în ultimul rând față de societate.

Clasificarea Asigurărilor

✓ **De Viață**

✓ **Generale (Non Viață):**

- Asigurări Auto (RCA, Carte Verde, Casco)
- Asigurări de Bunuri și Locuințe
- Asigurări de Sănătate
- Asigurări de Accidente

Densitatea asigurărilor și gradul de penetrare în PIB

Republica Moldova

Densitatea Asigurărilor-
21,91 EUR

Gradul de Penetrare în
PIB 2020-0,70 %

România

Densitatea Asigurărilor-
133,80 EUR

Gradul de Penetrare în
PIB 2020-1,03 %

Alte Țări UE

Densitatea Asigurărilor-
2140 EUR

Gradul de Penetrare în
PIB 2020-4,65 %

Asigurarea de VIAȚĂ

Asigurarea de VIAȚĂ – un mijloc de protecție care are rolul de a acoperi pierderile financiare generate de producerea unor anumite evenimente precum un deces, o îmbolnăvire sau un accident sau de a economisi sume de bani care, la un moment dat, îți vor fi de mare ajutor.

Tipuri de Asigurări de viață în RM:

- Asigurare de supraviețuire
- Asigurare de risc (deces)
- Asigurare mixtă (de viață cu acumulare de capital și acoperire pentru accidente sau afecțiuni grave de sănătate).
- Asigurare mixtă pentru copii

Riscurile acoperite:

- Supraviețuire
- Invaliditate
- Deces
- Diagnosticarea cu o boală gravă

Durata minimă: 10 ani

Prima minimă anuală: 3.000 MDL

Asigurarea de VIAȚĂ-forma Investițională

- **Asigurările cu componenta de investiție** conțin asigurarea de viață care oferă protecție în caz de deces, invalidate permanentă etc, în funcție de pachetul de acoperire ales. La expirare, beneficiarul primește suma asigurată la care se adaugă beneficiul investițional aferent componentei de participare la profit obținut pe durata contractului.
- Este o asigurare cu durata de valabilitate pe termen lung, este ideală pentru cei care doresc să le ofere copiilor o sumă care să acopere costurile generate de învățământul superior.
- O variantă fiabilă și pentru suplimentarea veniturilor la pensie, întrucât durata contractului poate ajunge și depăși vârsta actuală de pensionare.

SIGURANȚA INVESTIȚIILOR, POLITICA INVESTIȚIONALĂ GRAWE

Valori Mobiliare de Stat

Investiții Imobiliare

Depozite Bancare

Alte Investiții (Obligațiuni etc.)

193 ani de experiență - GRAWE GROUP

- ✓ Asigurări, Servicii financiare și societăți imobiliare
- ✓ **13 filiale** în Europa Centrală, de Est și Sud-Est
- ✓ Abordarea realistă și stabilitatea financiară reflectă succesul unei istorii de **peste 190 de ani**
- ✓ Calitate internațională

17 ani de siguranță - GRAWE MOLDOVA

- ✓ **17 ANI** în Republica Moldova
- ✓ **200 de angajați** și peste **30 filiale**
- ✓ peste **1 miliard de active** plasate exclusiv în Republica Moldova
- ✓ **Locul 1 în topul asigurătorilor**, cu o cifră de afaceri anuală de peste 260 mil. MDL

Date de contact Grawe Carat Asigurări:

Str. Alexandru cel Bun 51, Chișinău MD-2012

E-mail: life@grawe.md

**Vă mulțumim
pentru atenție!**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Agenzia Elvețiana pentru Dezvoltare și Cooperare
Швейцарское управление по развитию и сотрудничеству

Asociația băștinașilor din Ialoveni

Asociația băștinașilor din **Ialoveni**

2014

anul creării asociației

2 100

numărul total de membri

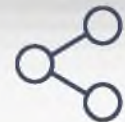
8

proiecte și inițiative implementate

3 704 500 MDL

valoarea totală a proiectelor

446 395 MDL

contribuția diasporei

Migrație și
Dezvoltare
Locală

Proiect economic

„Valorificarea deșeurilor agricole prin
producerea de combustibil alternativ”

600 000 MDL

buget total

356 000 MDL

Elveția / PNUD

78 320 MDL

contribuția diasporei

2017 - 2018

perioada de implementare

producerea combustibilului prin valorificarea deșeurilor
agricole din localitate

Proiect de utilitate comunitară

„Extinderea serviciului iluminatului stradal”

519 200 MDL

buget total

20 000 USD

Elveția / PNUD

5 000 USD

contribuția diasporei

2016 - 2017

perioada de implementare

procurarea autoturnului pentru deservirea iluminării stradale
/ executarea lucrărilor la înălțime

Asociația Băștinașilor
Leah și Ștefan
Comunitate locală

Migrație și
Dezvoltare
Locală

**Asociația Băștinașilor
plecați din orașul Ialoveni**

Ialoveni la înălțime

022 240 280
www.md.undp.org
Migrație și Dezvoltare Locală (MIDL)

DV-914RX

Proiect social

„SAVE: crearea camerei senzoriale pentru copii cu cerințe educaționale speciale”

112 860 MDL

buget total

3 300 USD

Elveția / PNUD

50 000 MDL

contribuția diasporei

2019 - 2020

perioada de implementare

dotarea și amenajarea curții interioare a grădiniței și a camerei senzoriale pentru copii

Activități în derulare și planificate

Campania socială
„Donează un ghiozdan pentru un Ialovenean”

Campania socială de Paști (ediții anuale)

Zilele Diasporei (ediții anuale)

Capacitarea grupului de juniori al asociației

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Agenzia Elvetica per lo Sviluppo e la Cooperazione
Швейцарское управление по развитию и сотрудничеству

Asociația băștinașilor din Sireți

impactul relației APL – AdB - diasporă

Asociația băștinașilor din Sireți

 2015 - 2017

Stabilirea primelor contacte cu diaspora

 2017 - 2019

Etapa incipientă

Lansarea primelor inițiative comune

 2019

Etapa de instituționalizare

Crearea asociației „Sirețenii de Pretutindeni”

 2019 - 2021

Etapa de dezvoltare

Implementarea proiectului DAR 1+3

Ambasadorii asociației de băștinași din satul Sireți

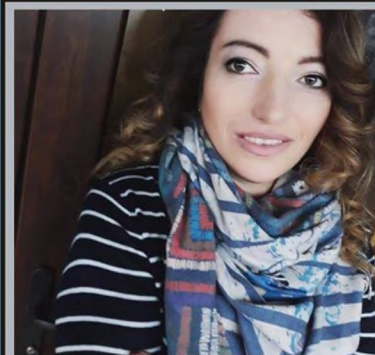
*Ambasador pentru SUA & Canada,
Alexandru Darii*

*Ambasador pentru Marea Britanie,
Daniela Chitic*

*Ambasador pentru Franța,
Pruteanu Ludmila*

*Ambasador pentru Germania & Austria,
Simion Elena*

*Ambasador pentru Italia,
Zinaida Chiriliuc*

*Ambasador pentru Spania și Portugalia,
Ala Cipilenco*

*Ambasador pentru Cehia & Slovacia &
Polonia, Musilova Silvia*

*Ambasador pentru România,
Nadea Anghel*

*Ambasador pentru Turcia &
Orientul Mijlociu, Viktoria Tunç*

*Ambasador pentru Rusia,
Popescu Romica*

*Ambasador pentru Australia &
Oceania, Ala Lo Surdo*

Exemple de implicare a
băştinaşilor în
dezvoltarea comunităţii

Caravana de Crăciun (ediția a II-a)
dna Zinaida Chiriliuc

Reparația unei porțiuni de drum
dl Cucoară Dumitru

Promovarea patrimoniului istoric
AdB Juniori și AdB Seniori

Proiect social de susținere a persoanelor în etate
implementat cu susținerea MSMPS

Amenajarea unui izvor
Grupul de Acțiune Locală

Reparația drumurilor din localitate
contribuția băștinașilor – peste 1 mln lei

Colaborarea APL – AdB

Bune practici

Proiectul DAR 1+3
edițiile 2020 și 2021

Zilele Diasporei la nivel local
2019 - 2021

evenimente și proiecte comune
organizate în mod periodic

Ambasadorii satului Sireți

Campanii sociale

Lucrări de infrastructură rutieră

*Oportunități de finanțare prin prisma
Fondului Național de Dezvoltare
a Agriculturii și Mediului Rural
din Republica Moldova*

**Agencia de Intervenție și
Plăți pentru Agricultură**

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură

AIPA

- autoritate administrativă, în subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Scop

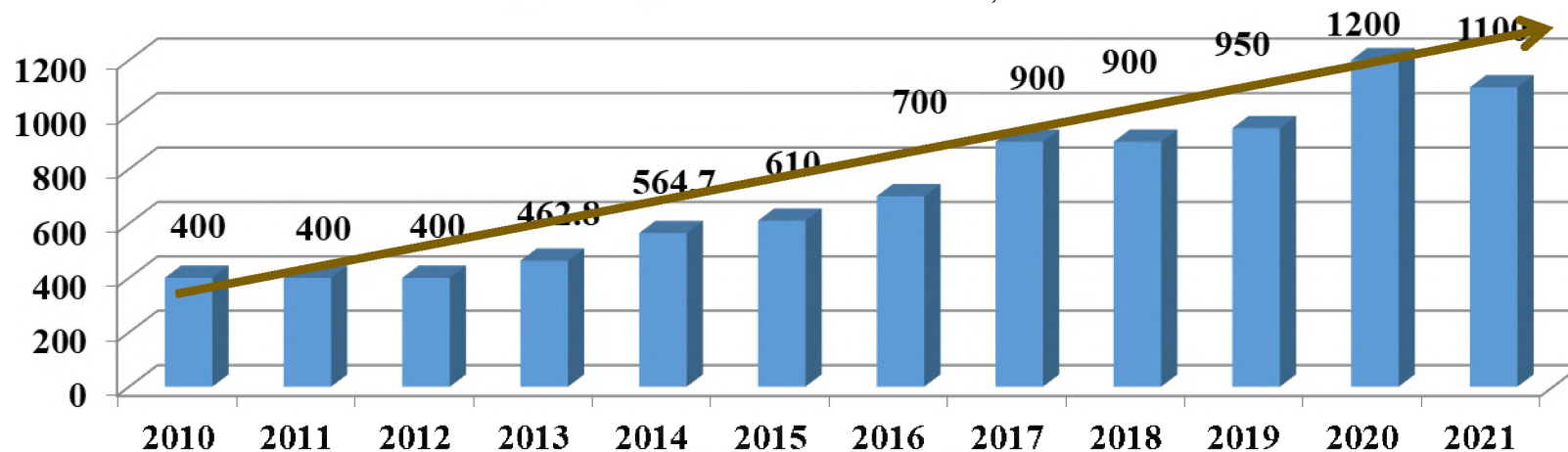
- implementarea politicilor statului privind dezvoltarea agriculturii și mediului rural prin intermediul subvenționării și altor forme de susținere financiară a producătorilor agricoli

Misiune

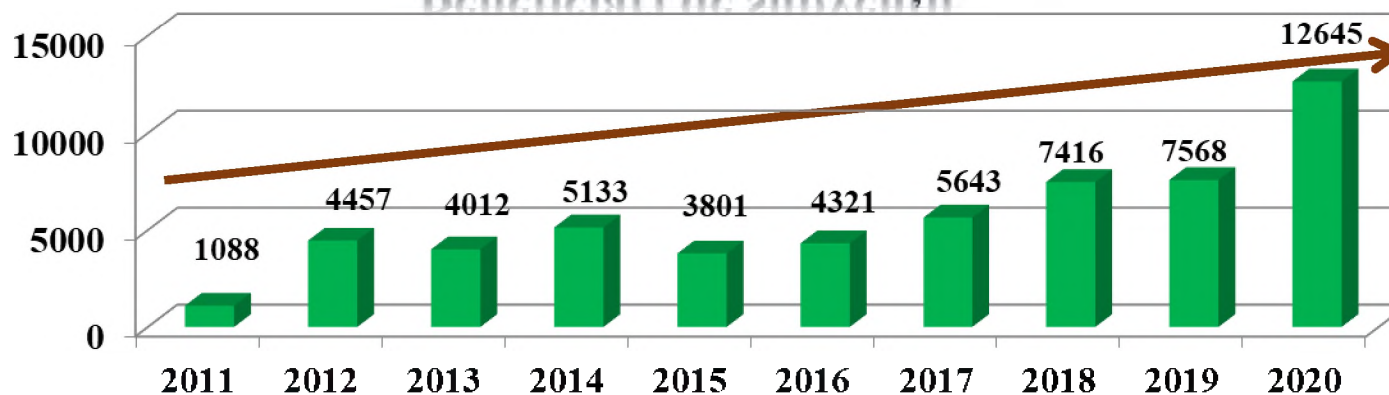
- gestionarea resurselor FNDAMR și a partenerilor de dezvoltare, alocate spre administrare și spre realizarea măsurilor de intervenție pentru agricultură

EVOLUȚIA FONDULUI DE SUBVENȚIONARE A PRODUCĂTORILOR AGRICOLI, MIL. LEI

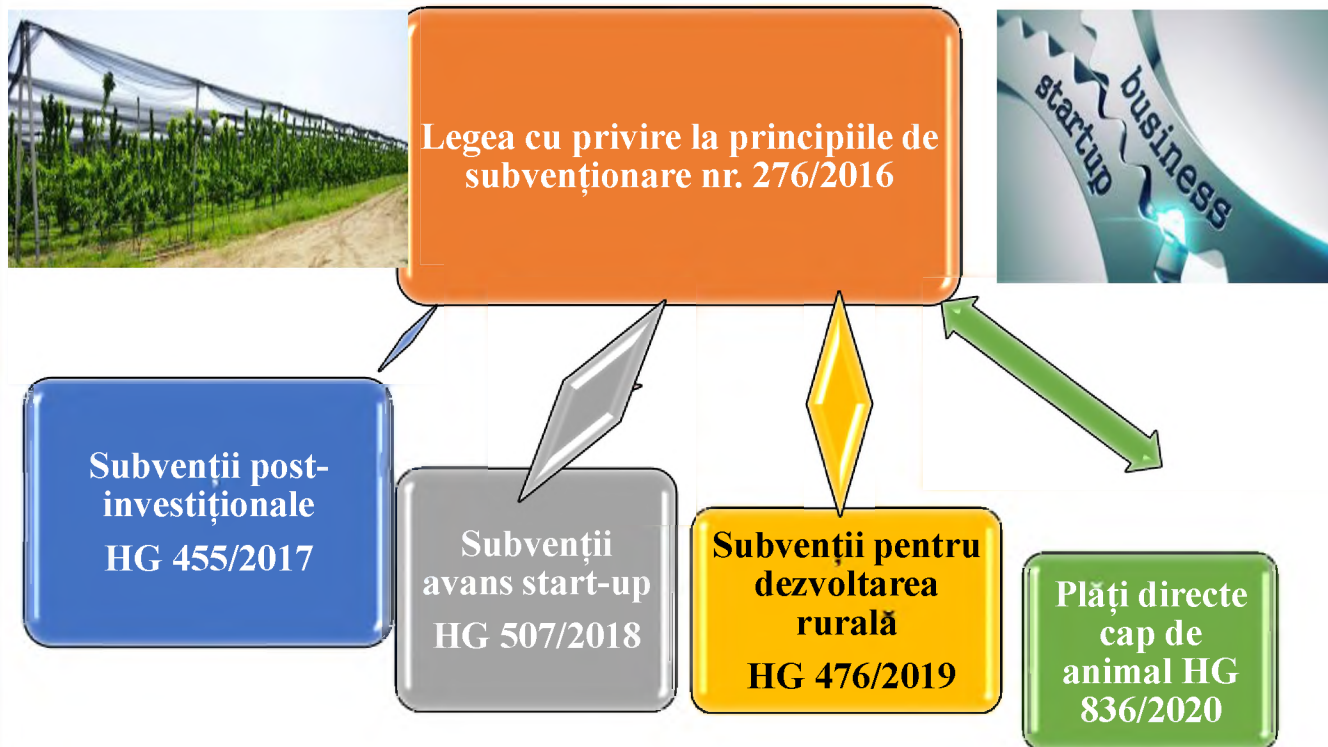

Beneficiari de subvenții

POLITICI DE SUBVENȚIONARE versus CADRUL NORMATIV

Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală

Acordarea subvențiilor post-investiționale din FNDAMR HG nr. 455/2017

Producătorii agricoli care
desfășoară activitatea pe
teritoriul controlat de
autoritățile RM

Solicitanții de subvenții
nu se află în proces de
insolvabilitate/lichidare

Domenii pasibile subvenționării post-investiționale

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului
al Republicii Moldova

Producerea
legumelor și fructelor
pe teren protejat

Înființarea/moderniza
rea plantațiilor
multianuale

Achiziționarea
tehnicii și utilajului
agricol

Dezvoltarea
sectorului zootehnic

Promovare
produselor agricole

Dezvoltarea
infrastructurii
postrecoltare și
procesare

CONECTARE RAPIDĂ ÎN 3 SECEUNDE

Stimularea
investițiilor pentru
procurarea
echipamentelor de
irigare

Consolidarea
terenurilor agricole

Dezvoltarea
agriculturii ecologice

Stimularea constituirii și
funcționării grupurilor
de producători agricoli

Creditarea
producătorilor agricoli

Asigurarea
agricultorilor

Îmbunătățirea și
dezvoltarea
infrastructurii rurale

Subvenționarea serviciilor
de consultanță și formare

Dezvoltăm agricultura și zonele rurale

www.aipa.gov.md

Majorarea subvențiilor

Categorii de subvenții majorate	SubMăsuri de sprijin							
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.2	2.4
+20% Culturi ecologice	✓	✓		✓	✓			
+15% Tineri/Femei fermieri	✓	✓		✓	✓	✓		
+15% Migranți reveniți	✓	✓		✓	✓	✓		
+10% Producție autohtonă			✓		✓		✓	✓

** În cazul întrunirii mai multor înlesniri enumerate, solicitantul de subvenție va beneficia doar de **o singură** opțiune la alegere.*

IMPORTANT

- Mărimea sprijinului financiar acordat unui producător agricol în cadrul unui an de subvenționare, cumulativ pe toate măsurile de sprijin, **nu poate depăși suma de 5,0 mil.lei per beneficiar**, iar pentru **grupurile de producători valoarea sprijinului financiar se majorează cu 50% din valoarea subvenției autorizate.**

Subvenții în avans pentru dezvoltarea proiectelor start-up

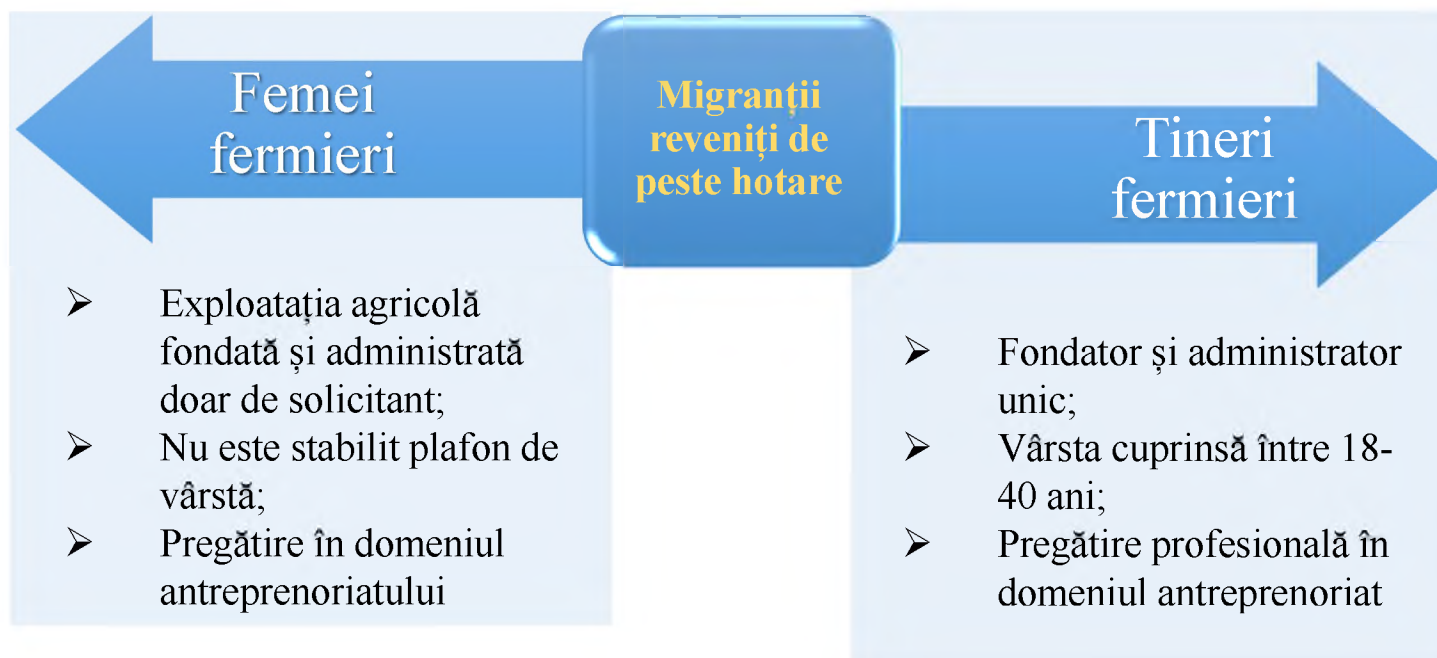
Subvenții până la
650.000 de lei
pentru tinerii
fermieri și femeile
care își deschid,
pentru prima dată, o
afacere în domeniul
agroalimentar

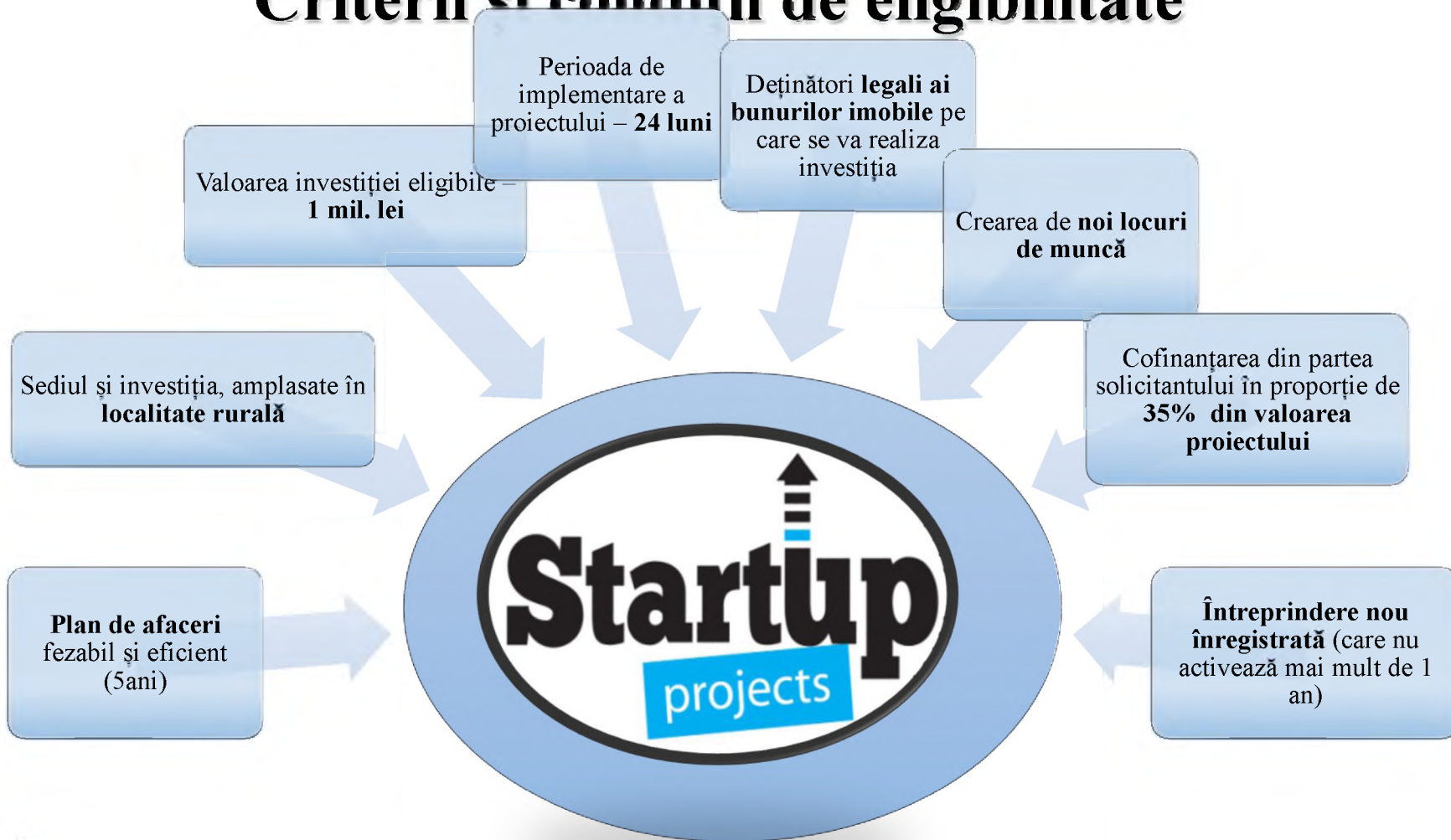
Guvernul
Republicii Moldova

POTENTIALI BENEFICIARI

Criterii și condiții de eligibilitate

Măsuri de sprijin pentru subvenții în avans

1. Producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat

2. Înființarea plantațiilor multianuale

3. Construcția/modernizarea fermelor zootehnice
4. Procurarea animalelor de prăsilă

5. Dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare

Etapele de finanțare a subvenției în avans:

I Tranșă - 75 % din valoarea subvenției

care se vor achita cu condiția
prezentării dovezilor cofinanțării
din partea Beneficiarului a 35%

II Tranșă – 25% din valoarea subvenției

în baza cererii de debursare
prezentarea actelor confirmative

Hotărârea Guvernului nr. 476/2019

Subvenții în
avans pentru
îmbunătățirea
nivelului de trai
și de muncă în
mediul rural

Mijloacele financiare

**Până la 15% din mijloacele
FNDAMR, aprobat anual prin
Legea bugetului de stat.**

Beneficiari

APL

**Entități non-
agricole**

Măsuri de sprijin

**Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii
economice publice rurale**

**Renovarea și dezvoltarea
localității rurale**

Diversificarea activităților non-agricole

Domeniul de acțiune: subvenția în avans este acordată persoanelor juridice și fizice înregistrate în mediul rural, în conformitate cu legislația, care creează sau dezvoltă activități nonagricole, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agroalimentare tradiționale.

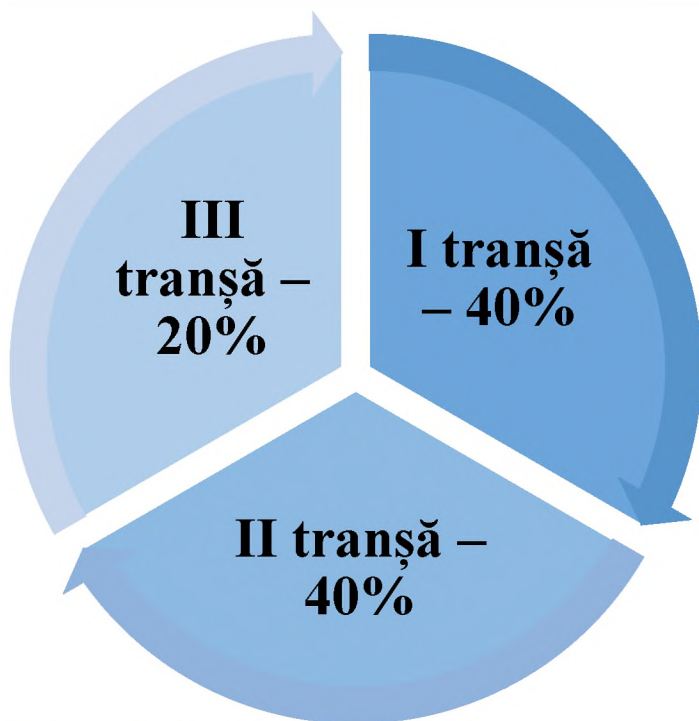
Tipuri de investiții: ateliere de întreținere a tehnicii, ateliere de cizmărie, prelucrarea, procesarea, ambalarea și comercializarea directă a produselor agroalimentare tradiționale, construcția și utilizarea punctelor de comercializare directă doar a produselor alimentare și nealimentare de fabricare proprie/locală, păstrarea, dezvoltarea și diversificarea activităților de artizanat și meșteșuguri tradiționale, dezvoltarea și promovarea serviciilor de turism rural.

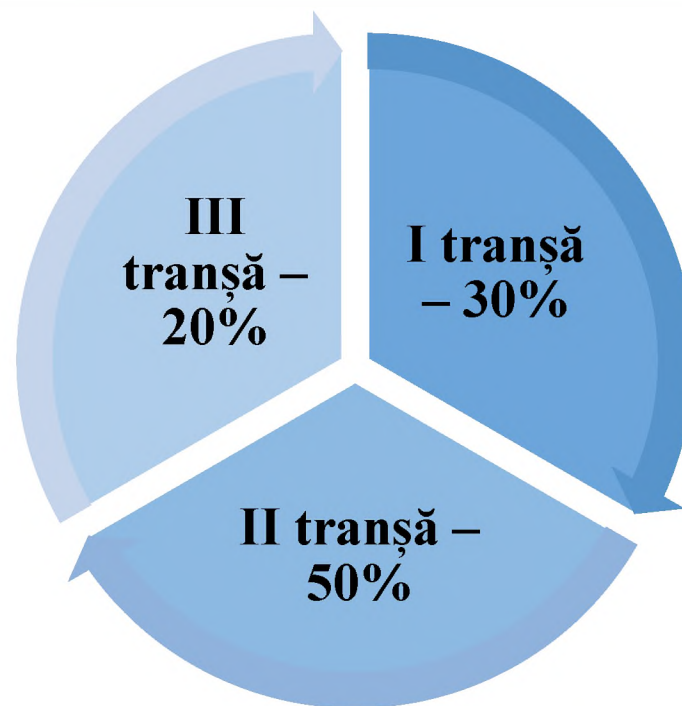
- **Perioada de implementare a proiectului - 24 luni**
- **Valoarea proiectului investițional = 1 000 000 lei**
- **Contribuția financiară a solicitantului - 50%**
- **Asigurarea durabilității proiectului subvenționat pe parcursul a 5 ani**

Măsura de sprijin 1-2

Măsura de sprijin 3

PLĂȚI *directe per cap de animal* HG 836/2020

Măsura 1: plăți directe per cap de animal (bovine):

Submăsura 1.1:

Vaci din rase
specializate
pentru producția
de lapte –

7 000 lei

Submăsura 1.2:

Vaci din rase
specializate
pentru
producția de
carne –

7 000 lei

Submăsura 1.3:

Junci peste
12 luni –

5 000 lei

Pentru animalele de rasă pură, exploatate în cadrul fermelor zootehnice de prăsilă, din rasa pentru care au fost atestate fermele zootehnice de prăsilă și care fac obiectul evidenței zootehnice conform instrucțiunilor de bonitare, valoarea plății directe acordate se majorează cu **50%**.

Măsura 2: plăți directe per cap de animal (ovine):

Submăsura 2.1:

Oi din rase
specializate
pentru producția
de lapte –

500 lei

Submăsura 2.2:

Oi din rase
specializate
pentru producția
de carne –

500 de lei

Submăsura 2.3:

Mioare peste
12 luni –

300 de lei

Măsura 3: plăți directe per cap de animal (caprine):

**Submăsura
3.1:**
Capre – **500 lei**

**Submăsura
3.2:**
Căprițe peste
12 luni –
300 de lei

Vă mulțumesc pentru atenție!

Contacte:

**MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, et.17
tel: 022 222 892**

www.aipa.gov.md

